

# O Ioan

**E evanghelila le Ioanoski andai Biblia**  
Evanghelia dupa Ioan din Biblie

O Ioan

© Copyright Wycliffe Bible Translators Inc. 2019  
Dallas

© 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

roma\_info@wycliffe.org



Această lucrare nu este încă în forma ei finală, și este posibil ca să fie revizuită sau corectată în viitor. A fost verificată cu atenție, dar am fi recunoscători dacă ne-ați aduce la cunoștință orice greșeală. Textul poate fi folosit în biserică, acasă, în școli sau în publicații necomerciale. Această traducere a fost pregătită pentru vorbitorii de limba romani (ursarilor din Oltenia).

Vă rugăm să ne contactați la [roma\\_info@wycliffe.org](mailto:roma_info@wycliffe.org) dacă v-ar fi de folos o carte tipărită.

Această lucrare vă este pusă la dispoziție sub **Licența Creative Commons Atribuire-Necomercial-FărăModificări 3.0**. Puteți să copiați și redistribuiți această lucrare doar nemodificat, în orice mediu sau format, cu atribuire potrivită, sub aceeași licență. Puteți copia textul în întregime sau în parte, dacă porțiunile selectate nu schimbă sensul originalului.

Nu puteți folosi această operă în scopuri comerciale.

Dacă reajustați, transformați sau construiți pe baza lucrării, nu veți putea distribui lucrarea modificată, în nici un mod sau context.

<sup>16</sup> Phendea leske pale, le dongo drom:  
— Simone le Ionasko, iubis man?

Hai o Petre dinea les anglal:

— Da, Raia, gianes kã sem keo amal.

— Av tut grija katar mîrã brakheal! — phendea leske o Isus. <sup>17</sup> Hai phendea leske le trinengo drom:

— Simone le Ionasko, san muro amal?

O Petre întristosailos kã pușleasas les le trinengo drom: „San muro amal?” Hai phendea leske:

— Raia, tu sea gianes, gianes kã sem keo amal!

O Isus phendea leske:

— De mîrã brakhean te han! <sup>18</sup> Ciaces, ciaces phenav tuke: Kana sanas tãrno, phandesas korkoro ki haravli hai giasas kai kamesas. Dar kana va phureosa, va întinzosa ke vast hai aver dakoniva va phandela tut șãlesã hai va înghearela tut kai ni kames te gias.

<sup>19</sup> (Phendeas kadal vorbe kaște dikheol so felosa mulimasko va sikavela o Petre kabor dã baro si o Del.) Pala kodoia phendea leske:

— Haida pala mande!

<sup>20</sup> O Petre boldineailos hai dikhleas kã avelas pala lende o uceniko saves iubilas les o Isus. (Kova kai ando timpo le cinako banghilosas karing o Isus hai phendeeas: „Raia, savo si kai va bikinela tut?”<sup>s</sup>)

<sup>21</sup> Kana o Petre dikhlea les, phendeas le Isusoske:

— Raia, dar kalesa so va kerdeola?

<sup>22</sup> O Isus phendea leske:

— Kana kamava ka ov te aciol gi kana me avava, so hal tut tut? Tu haida pala mande!

<sup>23</sup> Kadal vorbe înklistes mașkar ăl phral, kã o uceniko kodova ni va mere-la. Dar o Isus ni phendeas le Petreske kã ni va merela, hai „Kana kamava ka ov te aciol gi kana me avava, so hal tut tut?”

<sup>24</sup> Kadava si o uceniko kai mărturisil anda bukea kadala hai kai ramosardeas kadala. Hai ame gianas kã leski mărturia si ciacii.

<sup>25</sup> Mai si but aver bukea save kerdea len o Isus, kai te afi sas ramome iekh po iekh, pakeav kã nici kear andã kadai lumea sea nas than le lilan ramome.

<sup>s</sup>21:20 Ioan 13:25

da kodoia kă pakean, te avel tumen viața prin lesko anav.

### O Isus sikadeol ko Lako le Tiberiadiako

**21** Pala kodoia o Isus sikadilos pale pe ucenicenghe ko Lako le Tiberiadiako. Sikadilos lenghe kadea: <sup>2</sup> O Simon Petre, o Toma (phendo Geamăno), o Natanael andai Kana ande Galileea, ăl chiave le Zebedeoske hai aver dui ucenicea anda leske sea sas kidine andăk than. <sup>3</sup> O Simon Petre phendea lenghe:

— Giav te astrav macio.

— Gias i ame tusa — phende leske kolaver. Kadea kă gheles hai uștile ande korabiia, dar ande reat kodoia ni astardes khanci. <sup>4</sup> Kana parnilosas, o Isus beșelas pe rig le paieski. Dar ăl ucenicea ni pringiandes kă si o Isus. <sup>5</sup> O Isus phendea lenghe:

— Ciavorale, kadea si kă nai tumen macio?

On dine les anglal:

— Nai amen.

— <sup>6</sup> Ciuden o năvodo pe rig e ciacii le korabiiaki hai va arakhena! — phendea lenghe ov. Kadea kă on ciude les, hai ni mai daștinias te înkalaven les andai kauza le bute maceski. <sup>7</sup> Atunci o uceniko saves iubilas les o Isus phendea le Petreske:

— Si o Rai!

Kana o Simon așundeas kă si o Rai, lileas hai phangleas e haina pă peste, kă

sas nango, hai huklos ando pai. <sup>8</sup> Hai kolaver ucenicea aviles le korabiiasa, kă nas dur katar e rig le paieski, doar kă ăk șăl metrea dă dur.\* Țîrdes o năvodo le macesa. <sup>9</sup> Kana arezles ke rig le paieski, dikhles othe ăk jaro angarengo, macio po jaro hai marno. <sup>10</sup> O Isus phendea lenghe:

— Anen andal mace kai astarden len akanak!

<sup>11</sup> O Simon Petru uștilos ande barka hai Țîrdeas o năvodo pe rig le paieski, pherdo ăk șăl hai peinda hai trin mace bare. Dar ku sea kă sas kadiki dă but, o năvodo ni cindilos. <sup>12</sup> O Isus phendea lenghe:

— Aven te han!

Hai nici iekh andal ucenicea ni îndrăznisardeas te pucel les: „Kon san?” Kă on gianenas kă si o Rai. <sup>13</sup> O Isus pașilos, lileas o marno hai dinea les lenghe. Sa kadea kerdea i le macesa. <sup>14</sup> Kadava akanak sas le trinengo drom kana sikadilos o Isus le ucenicenghe, păce sas înviome andal mule.

### O Isus del duma le Petresa

<sup>15</sup> Păce hales, o Isus phendeas le Simon Petreske:

— Simone le Ionasko, iubis man tu mai but dă sar kadala?

O Petre dinea les anglal:

— Da, Raia, gianes kă sem keo amal.

O Isus phendea leske:

— De mîră meien te han!†

\***21:8** „Ăk șăl metrea” ando originalo si „dui șăla kuia”. Ăk kui si lan kam 45 de centimetrea.

†**21:15** Romaia 8:36; 1 Petre 2:25

## O Ioan

### O Kuvînto le Devlesko: O Isus Kristos

**1** Mai anglal sas o Kuvînto, o Kuvînto sas le Devlesa hai o Kuvînto sas o Del. <sup>2</sup> Ov sas dă anglal le Devlesa. <sup>3</sup> Saoră bukea sas kerde prin leste, hai khanci so sas kerdo nas kerdo bi lesko. <sup>4</sup> Andă leste sas e viața hai e viața sas e lumina andal manuș. <sup>5</sup> E lumina luminil ando întuneariko, hai o întuneariko ni mudardea lan\*

<sup>6</sup> Avilos ăk manuș dino drom katar o Del, hai lesko anav sas Ioan. <sup>7</sup> Kadava avilos sar martori kaște phenel o ciacimos andai lumina, ka prin leste saoră manuș te pakean. <sup>8</sup> Ov nas e lumina, dar avilos te phenel o ciacimos andai lumina. <sup>9</sup> E lumina e ciacii, kai luminil fiosave manușas, avelas ande lumea. <sup>10</sup> Sas ande lumea, hai e lumea sas kerdi prin leste. Dar e lumea ni pringiandea les. <sup>11</sup> Avilos kă peo than hai lesko neamo ni primisardeas les. <sup>12</sup> Dar saorăn kai primisarde les, save pakeaies andă lesko anav, dinea len drepto te kerdeon chiave le Devleske, <sup>13</sup> kai kerdineailles na anda o rat, nici andai voia le manușăngghi, nici kă kamnos o rom, dar anda o Del.

<sup>14</sup> Hai o Kuvînto kerdilos manuș hai beșlos mașkar amende, pherdo miști-

mos hai ciacimos. Hai ame dikhleam leski slava sar si e slava le ciaveski korkoro anda o Dad.

<sup>15</sup> O Ioan phendeas o ciacimos anda leste, hai delas mui:

— Kadava si anda savo phenavas me: «Kova kai avel pala mande si mai baro mandar, kă sas mai anglal mandar.»

<sup>16</sup> Ame sea lileam anda lesko pherimos, i miștimos ando than avre miștimasko, <sup>17</sup> kă e kris sas dini prin o Moisea, o miștimos hai o ciacimos aviles prin o Isus, o Kristos.† <sup>18</sup> Koniva ni dikhlea les dăk data le Devles. O korkoro ciavo savo si, Del, hai si pașa o Dad, kerdea les pringiando.

### O Ioan o Bolitori laciarel o drom le Raiesko

<sup>19</sup> Hai kadaia si e mărturia le Ioanoski, kana dine drom leste ăl bare le evreenghie anda o Ierusalimo rașaien hai leviteșen kaște pucen les:

— Kon san tu?

<sup>20</sup> Ov phendeas klaro kon si hai ni dinea palpale. Phendeas:

— Ni sem me o Kristos.

<sup>21</sup> Hai on pușle les:

— Atunci kon san tu? San o Ilia?

Hai ov dineas anglal:

— Ni sem!

\***1:5** ni mudardea lan E vorba anda o originalo mai daștil te hakeardeol „ni răzbi-sardea lan”, „ni mudardea lan” sau „ni hakeardea lan”.

†**1:17** O „Kristos” însemnol o thagar dino drom katar o Del”.

— San o prooroko?<sup>a</sup>

— Ni.

<sup>22</sup> Atunci phende leske:

— Dar tu kon san? Kaște phenas kolanghe kai dine amen drom. So phenes tu anda tute korkoro?

<sup>23</sup> Ov phendeas:

— Me sem «ăk glaso kai del mui ande mulani:

Orton o drom pă savo avel o Rai», sar phendeas o prooroko Isaia.<sup>b</sup>

<sup>24</sup> Mașkar kola kai sas dine drom sas i andal fariseia.\* <sup>25</sup> Hai on pușle les:

— Atunci soste boles, kana ni san o Kristos, nici o Ilia, nici o prooroko?

<sup>26</sup> O Ioan dinea len anglal:

— Me bolav paiesa, dar mașkar tumende beșel iekh kai tume ni pringianen les. <sup>27</sup> Ov si kodova kai avel pala mande, hai me ni sem lacio te putrav e haravli leske poghimaski.

<sup>28</sup> Kadal bukea kerdineailis ande Betania, încealtar o Iordano, kai bolelas o Ioan.

### O Mielo le Devlesko vazdel o bezeh le lumeako

<sup>29</sup> Andă le duiengo ghes o Ioan dikhleas le Isusos avindos leste hai phendeas:

— Ita o Mielo le Devlesko, kai vazdel o bezeh le lumeako! <sup>30</sup> Ov si kodova, anda savo phendem: «Pala mande avel ăk manuș kai si mai baro mandar, kă sas mai

\***1:24** Ăl fariseia sas manuș kai încearenas e Kris hai ăl obiceia hai sikavenas te keren saoră lumea sa kadea. Sas o partido o mai zuralo mașkar o poporo.

†**1:39** Le deșengo ciasco pala ăl romaia sas kăł deș de tehara, dar pala ăl evreea sas kăł ștar pala-l deșudui.

<sup>a</sup>**1:21** Deuteronomo 18:15-19    <sup>b</sup>**1:23** Isaia 40:3    <sup>c</sup>**1:30** Ioan 1:15

anglal mandar.»<sup>c</sup> <sup>31</sup> Hai me ni pringian-dem les, dar kodolaske avilem te bolav paiesa, ka ov te avel kerdo pringiano le Israeloske.

<sup>32</sup> Hai o Ioan phendeas o ciacimos:

— Dikhlem o Duho sar muklea pes anda o ceri sar ăk porumbelo hai beșlos pă leste. <sup>33</sup> Hai me ni pringianem les, dar kova kai dinea man drom te bolav paiesa phendea manghe: «Pă savo va dikhesa o Duho muklindos pes hai beșîndos pă leste, kodova si kai bolel le Duhosa Sfînto.» <sup>34</sup> Hai me dikhlem e buki kadaia hai phendem o ciacimos kă ov si o ciavo le Devlesko.

### Ăl anglune ucenicea le Isusoske

<sup>35</sup> Andă le duiengo ghes o Ioan pale beșelas duiența anda pe ucenicea, <sup>36</sup> dikhleas le Isusos phirindos hai phendeas:

— Ita o Mielo le Devlesko.

<sup>37</sup> Ăl dui ucenicea așundes so phendeas hai gheles pala o Isus. <sup>38</sup> Hai o Isus boldineailis hai dikhlea len kă aven pala leste, hai phendea lenghe:

— So roden?

Hai on dine les anglal:

— Rabi — (kai ande cib kadaia si sika-iitorina) — kai beșes?

— <sup>39</sup> Aven te dikhen — phendea lenghe ov. Atunci gheles hai dikhles kai beșelas hai ando ghes kodova aciles les-te. Sas kam kă le deșengo ciasco.<sup>†</sup> <sup>40</sup> O

Oi boldineailis hai phendea leske ande cib le evreenghi:

— Rabuni!

Kai hakeardeol: „Sikaiitorina!” <sup>17</sup> O Isus phendea lake:

— Na încear man, kă înkă ni uștilem ko Dad. Hai gia kă mîră phral hai phen lenghe kă ușteav kă muro Dad hai kă tumaro Dad, kă muro Del hai kă tumaro Del!

<sup>18</sup> E Maria andai Magdala ghelis hai phendeas le ucenicenghe:

— Dikhlem le Raies!

Hai phendea lenghe so phendeas lake o Isus.

### O Isus sikadeol le ucenicenghe

<sup>19</sup> Ande reat sa kodol kurkeski, kana ăl udara le thaneske kai sas kidine ăl ucenicea sas phandade daratar katar ăl bare le evreenghe, avilos o Isus, beșlos andă lengo mașkar hai phendea lenghe:

— Pace tumenghe!

<sup>20</sup> Hai păce phendeas kadal vorbe, si kadea lenghe pe vast hai peo prașao. Kadea kă ăl ucenicea bukurisailis kă dikhles le Raies.<sup>p</sup> <sup>21</sup> Atunci o Isus pale phendea lenghe:

— Pace tumenghe! Sar man dinea man drom o Dad, kadea i me dav tumen drom.

<sup>22</sup> Hai păce phendeas kadala, phurdeas pă lende hai phendea lenghe:

— Len o Duho Sfînto! <sup>23</sup> Kana va iertina dakanikaske bezeha, va avela iertime, hai kana avrenghe ni va putrena lenghe bezeha, nai te aven putarde.

### O Isus sikadeol le Tomaske

<sup>24</sup> Dar o Toma, phendo Geamăno, iekh andal deșudui, nas lența kana avilos o Isus. <sup>25</sup> Kadea kă kolaver ucenicea phende leske:

— Dikhleam le Raies!

Dar ov phendeas lenghe:

— Nici ăk data ni va pakeava, kana ni va dikhava andă leske vast o semno le karfengo hai kana ni va ciava muro nai ando semno le karfengo hai kana ni va ciava muro vast andă lesko prașao!

<sup>26</sup> Pala ăk kurko, ăl ucenicea le Isusoske sas pale ando kher, hai sas i o Toma lența. Kana ăl udara sas phandade, avilos o Isus, beșlos andă lengo mașkar hai phendeas:

— Pace tumenghe!

<sup>27</sup> Pala kodoia phendeas le Tomaske:

— An kathe keo nai hai dikh kă mîră vast! Hai an keo vast hai ciu les andă muro prașao! Hai na av bi pakeamasko hai av pakeamasa!

<sup>28</sup> O Toma dinea les anglal:

— Muro Rai hai muro Del!

<sup>29</sup> O Isus phendea leske:

— Anda kodoia kă dikhlean man, pakeaian. Bahtale si kola kai ni dikhle dar sa pakeaie.<sup>q</sup>

### Soste si ramome o lil kadava?

<sup>30</sup> Hai o Isus mai kerdeas but aver semnea angla pe ucenicea, save nai ramome ando lil kadava, <sup>31</sup> dar ăl bukea kadala sas ramome ka tume te pakean kă o Isus si o Kristos, o Ciavo le Devlesko, hai an-

<sup>p</sup>**20:20** Ioan 16:19-22    <sup>q</sup>**20:29** 1 Petre 1:8-9

anglal ghelosas e reat ko Isus, hai andineas smirna hamime aloiasa kam ăk șăl litre.\*<sup>40</sup> Atunci liles o trupo le Isusosko hai pakearde les andă dorea pînzake, le dikolonosa, pala o obicei le prahomasko kăl evreea.<sup>41</sup> Ando than kai sas răstignime o Isus sas ăk bar, hai ande bar sas ăk than prahomasko nevo, kai ni sas ciutino koniva.<sup>n 42</sup> Kodolaske ciutes othe le Isusos, kă kăl evreea sas e paraștui, hai kă o than le prahomasko sas pașă.

### O than le prahomasko nango

**20** Kurke, o angluno ghes anda o kurko, detehara andai reat kana înkă mai sas tuneरिकo, e Maria andai Magdala ghelis ko than le prahomasko, hai dikhleas kă o bar sas dino rigate poa than le prahomasko.<sup>2</sup> Atunci nașlis hai ghelis ko Simon Petru hai kolavreste uceniko, saves iubilas les o Isus, hai phendea lenghe:

— Liles amare Raies anda o than le prahomasko, hai ni gianas kai ciute les.

<sup>3</sup> Atunci o Petre hai koaver uceniko înklistes hai gianas karing o than le prahomasko.<sup>4</sup> Ăl dui începosailles te nașăn andăk than. Dar koaver uceniko nașălas mai sigo dă sar o Petre hai areslos mai anglal.<sup>5</sup> Banghilos hai dikhleas ăl dorea le pînzake<sup>o</sup> tele, dar ni întreisailos.<sup>6</sup> Atunci o Simon Petre, kai avelas pala leste, arezlos i ov hai întreisailos ando than le prahomasko, hai dikhleas ăl dorea le pînzake tele.<sup>7</sup> Hai o ștergari, savo sas po șăro le Isusosko, nas le do-

reanța le pînzake, hai sas ciutino andă aver than korkoro, kerdo sulo.<sup>8</sup> Atunci koaver uceniko, kai arezlosas mai anglal ko than le prahomasko, întreisailos i ov hai dikhleas hai pakeaias.<sup>9</sup> Kă înkă ni hakearenas so sas ramome: kă o Isus trăbulas te înviole andal mule.<sup>10</sup> Pala kodoia ăl ucenicea risaile kă pe khera.

### O Isus sikadeol le Mariake andai Magdala

<sup>11</sup> Dar e Maria beșelas avri pașa o than le prahomasko hai rovelas. Hai kana rovelas, banghilis te dikhel ando than le prahomasko.<sup>12</sup> Hai dikhleas dui îngerea andă parnimaste, beșîndos ando than kai sas ciutino o trupo le Isusosko, iekh ko șăro hai iekh kăl pîrne.<sup>13</sup> Hai on phende lake:

— Giuvlie, soste roves?

Oi phendea lenghe:

— Kă liles mîră Raies, hai ni gianav kai ciute les.

<sup>14</sup> Păce phendeas kadal vorbe, boldineailis hai dikhleas le Isusos beșîndos othe andă pîrnende, hai ni gianelas kă si o Isus.<sup>15</sup> O Isus phendea lake:

— Giuvlie, soste roves? Kas rodes?

Oi pakeaias kă si o grădinari hai phendea leske:

— Raia, kana tu lilean les, phen manghe kai ciutean les, hai va giava te lav les.

<sup>16</sup> O Isus phendea lake:

— Marie!

\***19:39** Ăk litra si lan kam 300 g, nai sar o „litru”.

<sup>n</sup>**19:41** Matei 27:60    <sup>o</sup>**20:5** Ioan 19:40

Andrei, o phral le Simonosko Petre, sas iekh andal manuș kai așundesas le Ioanos hai ghelesas pala o Isus.<sup>41</sup> Ov arakhleas sigo pe phrales le Simonos hai phendea leske:

— Arakhleam le mesias — (kai ande cib kadaia si o Kristos).<sup>42</sup> Hai andea les ko Isus. O Isus dikhleas pă leste hai phendeas:

— Tu san o Simon, o ciavo le Ionasko. Hai si te bucios Kifa — (kai ande cib kadaia si Petre, ăk bar baro.)

### O Natanael pringianel le Isusos sar o ciavo le Devlesko

<sup>43</sup> Andă le duiengo ghes o Isus kamnos te gial ande Galileea. Arakhleas le Filipos, hai phendea leske:

— Av pala mande!

<sup>44</sup> O Filip sas andai Betsaida, o foro le Andresko hai le Petresko.<sup>45</sup> O Filip arakhleas le Natanaelos hai phendea leske:

— Arakhleam kodoles anda savo ramosardeas o Moisea ande Kris hai ramosardes i ăl proorocea, le Isusos, o ciavo le Iosifosko, anda o Nazareto.

<sup>46</sup> Hai o Natanael phendea leske:

— Daștil te avel daicii lacio anda o Nazareto?

O Filip dinea les anglal:

— Av hai dikh!

<sup>47</sup> O Isus dikhleas le Natanaelos avindos karing leste hai phendeas anda leste:

— Ita ăk israelito ciacio andă savo nai ohaiimos.

<sup>48</sup> O Natanael phendea leske:

— Katar pringianes man?

O Isus dinea les anglal:

— Mai anglal gi kai te del tut mui o Filip, dikhlem tut tala o smokino.

<sup>49</sup> O Natanael dinea les anglal:

— Rabi, tu san o ciavo le Devlesko, tu san o thagar le Israelosko!

<sup>50</sup> O Isus dinea les anglal:

— Kă phendem tuke kă dikhlem tut tala o smokino, anda kodoia pakeas? Si te dikhes bukea mai bare dă sar kadala.

<sup>51</sup> Hai mai phendea leske:

— Ciaces, ciaces phenav tumenghe: va dikhena o ceri putardo hai ăl îngerea le Devleske<sup>d</sup> sar ușten hai den pes tele po Ciavo le Manușăsko.<sup>e</sup>

### O Isus kerel mol anda o pai

**2** Pala dui ghes sas ăk abeav ande Kana andai Galileea hai e dei le Isusoski sas othe.<sup>2</sup> Hai sas dino mui i o Isus hai leske ucenicea ko abeav.<sup>3</sup> Kana ma nas mol, e dei le Isusoski phendea leske:

— Ma nai len mol.

<sup>4</sup> O Isus dineas anglal:

— Giuvlie, soste phenes manghe? Ni avilos gi akanak muro ciaso.

<sup>5</sup> Leski dei phendea le slugenghe:

— Keren orso phenel tumenghe!

<sup>6</sup> Hai othe sas șov pirea barăske, ciutine anda thovimos pala o obicei le evreengo. Andă fiosavi piri întrinas kam

<sup>d</sup>**1:51** Geneza 28:12-19    <sup>e</sup>**1:51** Daniel 7:13-14

deș gărniți pai.\*<sup>7</sup> O Isus phendeas le slugenghe:

— Pheren ăl pirea paies!

Hai pherdes len gi ando mui.<sup>8</sup> Hai phendea lenghe:

— Akanak înkalaven hai înghearen le nașoske!

Hai îngheardes leske.<sup>9</sup> O nașo ni gianelas katar avel e mol, dar ăl slugi kai înkalades o pai gianenas. Păce pileas anda o pai kerdo mol, dinea mui le gineros<sup>10</sup> hai phendea leske:

— Orso manuș ciul mai anglal e mol e lacii, hai păce matiles ăl manuș, atunci ciul e mol mai țîra lacii. Dar tu înkeardean e mol e lacii gi akanak.

<sup>11</sup> Kadava sas o semno kai kerdeas les anglal o Isus. Kerdeas les ande Kana andai Galileea hai sikadeas pi slava, hai leske ucenicea pakeaies andă leste.<sup>12</sup> Pala kadaia ov, leski dei, leske phral hai leske ucenicea mukle pes ko Kapernaum hai beșles ăk țîra othe.

### O Isus holeailos pă kola kai bikinenas ande bar le Temploski

<sup>13</sup> O ghes o baro le evreengo le Nakhimasko<sup>f</sup> sas pašă hai o Isus uștilos ko Ierusalimo.<sup>14</sup> Ande bar le Temploski arakhleas kolen kai bikinen guruva, brakhea hai porumbeia, hai kolen kai paruenas love, beșindos tele.<sup>15</sup> Kerdeas ăk bicio șălesko hai dineas avri saorăn anda e bar le Temploski andăk than le brakheanța hai le guruvența. Peradeas

\***2:6** Deș gărniți si „dui sau trin metretas” ando originalo. E vorba metretas avel andai greaka hai sas kam 40 okale.

<sup>f</sup>**2:13** Exodo 12    <sup>g</sup>**2:17** Salmi 69:9

ăl love hai boldeas ăl sini kolenghe kai paruenas.<sup>16</sup> Kolenghe kai bikindes porumbeia phendea lenghe:

— Len kadala katar, hai ta na keren anda o kher mîră Dadesko ăk peața!

<sup>17</sup> Leske ucenicea andine peske goghi kă si ramome:

— E bari mila ke khereski va phabarela man.<sup>g</sup>

<sup>18</sup> Atunci ăl evreea dine les anglal:

— So semno sikaves amenghe, kă tut si tut drepto te keres kadal bukea?

<sup>19</sup> O Isus dinea len anglal:

— Peraven o templo kadava hai andă trin ghes va vazdava les.

<sup>20</sup> Atunci ăl evreea phendes leske:

— O Templo kadava kerdilos andă saranda hai șov bărș, hai tu va vazdesa les andă trin ghes?

<sup>21</sup> Dar ov phenelas anda o templo pe truposko.<sup>22</sup> Kadea kă păce sas vazdino andal mule, leske ucenicea andine peske goghi sar phenelas lenghe ăl bukea kadala, hai pakeaies so sas ramome mai anglal, hai ăl vorbe kai phendea len o Isus.

### O Isus pringianel le manușăs

<sup>23</sup> Kana o Isus sas ando Ierusalimo ando ghes o baro le Nakhimasko, but pakeaies andă lesko anav kana dikhles ăl semnea kai kerelas len.<sup>24</sup> Dar le Isusos nas les pakeamos andă lende, kă pringianelas saorăn,<sup>25</sup> hai kă ni trăbulas te phenel

soldato. Liles i lesko gad kai sas bi suiimasko, andak kotor dă opral gi tele.

<sup>24</sup> Atunci phendes iekh avreske:

— Ta na keras les kotora, hai te das le zalosa kasko avel!

Kadaia kerdilis kaște kerdeol so sas ramome: „Hulades mîră țoale mașkar peste hai dines le zalosa anda muro gad.”<sup>f</sup> Kadea kă kadaia kerdes ăl soldațea.

<sup>25</sup> Pașa o trușul le Isusosko beșenas leski dei, e phei leske daki, e Maria le Klopaski hai e Maria andai Magdala.

<sup>26</sup> Kana o Isus dikhleas pe da hai pașa late pe ucenikos saves iubilas les, phendeas pe dake:

— Giuvlie, akanak kova si keo ciavo!

<sup>27</sup> Phendeas i le ucenikoske:

— Itali ki dei!

Hai de atuncia o uceniko lilea lan peste khere.

### O Isus merel

<sup>28</sup> Pala kodoia o Isus, savo gianelas kă akanak sea termenisailos, kaște kerdeol so sas ramome, phendeas:

— Si manghe truș.<sup>g</sup>

<sup>29</sup> Othe sas ciutino ăk vaso moleasa șukli, kadea kă kinghardes ăk bureto ande mol e șukli, ciute les andăk trestia isoposki<sup>h</sup> hai înghearde les kă lesko mui.<sup>i</sup> <sup>30</sup> Hai păce pileas e mol e șukli, o Isus phendeas:

— Termenisailos.

Hai bangheardeas peo șăro hai dineas peo duho.

<sup>31</sup> Sas paraștui, hai o Sabato kodova sas ăk ghes baro. Kadea kă ăl evreea, kaște na acion ăl trupuri po trușul ando timpo le Sabatosko, mangles le Pilatoske te înkhearen lenghe pîrne hai te aven lile poa trușul.<sup>j</sup> <sup>32</sup> Kadea kă ăl soldațea aviles hai înkhardes ăl pîrne le angluneske, pala kodoia i kolavreske kai sas răstignime lesa.<sup>33</sup> Dar kana aviles ko Isus hai dikhles kă si mulo, ni înkhardes leske pîrne.<sup>34</sup> Dar iekh andal soldațea pusadeas lesko prașavo le sulițasa hai sigo thabdeas rat hai pai.<sup>35</sup> Kova kai dikhleas e buki kadaia phendeas anda kadaia, hai leski mărturia si ciacii, hai ov gianel kă phenel o ciacimos. Hai phenel kadaia ka i tume te pakean.<sup>36</sup> Kadala kerdineailles kaște kerdeol so sas ramome: „Nici iekh andal leske kokalea ni va avela înkhearde.”<sup>k</sup> <sup>37</sup> Hai andă aver than e Skriptura mai phenel: „Va dikhena kolleste saves pusade les.”<sup>l</sup>

### O Isus si lilo poa trușul hai si prahome

<sup>38</sup> Pala kodoia o Iosif andai Arimateia mangleas le Pilatoske te mukel les te lel o trupo le Isusosko. Ov sas uceniko le Isusosko, dar cioreal, daratar le barenghi le evreenghe.<sup>m</sup> O Pilat muklea les, kadea kă ov avilos hai lileas o trupo le Isusosko.<sup>39</sup> Avilos i o Nikodim, kova kai

<sup>f</sup>**19:24** Salmi 22:18    <sup>g</sup>**19:28** Salmi 22:15    <sup>h</sup>**19:29** Exodo 12:22

<sup>i</sup>**19:29** Salmi 69:21    <sup>j</sup>**19:31** Deuteronomo 21:22–23; Iosua 8:29

<sup>k</sup>**19:36** Salmi 34:20; Exodo 12:46    <sup>l</sup>**19:37** Zaharia 12:10

<sup>m</sup>**19:38** Matei 27:57; Marko 15:43; Luka 23:51

<sup>8</sup>Kana o Pilat aşundeas kadal vorbe, darailos i mai but. <sup>9</sup>Ghelos pale ande sala le krisaki hai puşleas le Isusos:

— Katar san?

Dar o Isus ni dinea les anglal. <sup>10</sup>Atunci o Pilat phendea leske:

— Ni des дума manţa? Ni gianes kă me daştiv te dav keo drom hai me daştiv te răstigniv tut?

<sup>11</sup>O Isus dinea les anglal:

— Ni daştisas te keres manghe khanci kana na fi sas tuke dino opral. Kodolaske kova kai dinea man pă keo vast si les âk bezeh mai baro.

<sup>12</sup>Pala kodoia o Pilat rodelas te del lesko drom, dar âl evreea denas mui:

— Kana desa o drom kadal manuşăsko, ni san amal le bare thagaresa, le cezaro-sa! Orkon phenel kă si thagar si kontra le cezarsoski!

<sup>13</sup>Atunci kana aşundeas o Pilat kadal vorbe, înkaladeas avri le Isusos hai beşlos po skauno le kriseako, ando than kai buciolas Pardoseala andal Bar, savo ande cib le evreenghi buciol Gabata. <sup>14</sup>Sas o ghes kana pregătinas pes anda o ghes o baro le Nakhimasko,<sup>e</sup> kam kă le şovengo ciaso.<sup>†</sup> O Pilat phendeas le evreenghe:

— Italo tumaro thagar!

<sup>15</sup>Kadea kă on dine mui:

— Le les, le les, răstignisar les!

O Pilat puşlea len:

— Te răstigniv tumare thagares?

Ăl bare le raşaienghe dines anglal:

— Ame nai amen aver thagar, numa o baro thagar, o cezar!

<sup>16</sup>Atunci o Pilat dinea les pă lengo vast kaşte avel răstignime.

### E răstignirea le Isusoski

Kadea kă liles le Isusos hai înghearde les. <sup>17</sup>Înghearindos peo truşul, o Isus înklistos anda o foro gi ko than kai buciol O Than o Kokalo le Şăresko, savo ande cib le evreenghi buciol Golgota. <sup>18</sup>Othe răstignisarde les andăk than înkă duientă, iekh andăk rig hai koaver andă koaver rig, hai ando maşkar sas o Isus. <sup>19</sup>O Pilat ramosardeas âk texto kai phenelas: „O Isus o nazariteano, o thagar le evreengo”, hai ciutea les po truşul. <sup>20</sup>O than kai sas răstignime o Isus sas paşă katar o foro, hai kodolaske but evreea cetisardes o texto kadava. Hai sas ramome ande cib le evreenghi, ande latina hai ande greaka. <sup>21</sup>Atunci âl bare raşaiia le evreenghe phendes le Pilatoske:

— Na ramosar «O thagar le evreengo», hai kă «O manuş kadava phendeas: ‘Me sem o thagar le evreengo’ »!

<sup>22</sup>O Pilat dineas anglal:

— So ramosardem, ramosardem.

<sup>23</sup>Păce âl soldaţea răstignisardes le Isusos, liles leske ţoale hai hulade len andă ştar riga, pok rig anda fiosavo

\***19:14** O ghes o baro le Nakhimasko si o ghes kana âl evreea anen peske goghi kă kana sas ando Egipto, o îngero le mulimasko nakhlos paşă lende hai on hastrailles othar. <sup>†</sup>**19:14** O ciaso le şovengo pala âl romaia sas kăl şov de tehara, dar pala âl evreea sas kăl deşudui ando ghes.

<sup>e</sup>**19:14** Exodo 12:13-14

leske dakoniva o ciacimos anda o manuş, kă ov giangleas so si ando manuş.

### O Isus hai o Nikodim

**3** Maşkar âl fariseia sas âk manuş kai buciolas Nikodim, âk baro le evreengo. <sup>2</sup>Ov avilos e reat ko Isus hai phendea leske:

— Rabi, gianas kă san âk sikaiitori avilo katar o Del, kă koniva ni daştil te kerel âl semnea kadala kai keres len tu, kana nai o Del lesa.

<sup>3</sup>O Isus dinea les anglal:

— Ciaces, ciaces phenav tuke: kana âk manuş ni kerdeol pale\*, ni daştil te dikhel o Thagarimos le Devlesko.

<sup>4</sup>O Nikodim phendea leske:

— Sar daştil te kerdeol âk manuş phuro? Daştil ov te ciul pes pale ando pār pe dako hai te kerdeol?

<sup>5</sup>O Isus dinea les anglal:

— Ciaces, ciaces phenav tuke: kana dakoniva ni kerdeol anda o pai hai anda o Duho, ni daştil te gial ando Thagarimos le Devlesko. <sup>6</sup>So kerdeol anda o trupo, si trupo, hai so kerdeol anda o Duho, si duho. <sup>7</sup>Na mirisavo kă phendem tuke: trăbul te kerdeon tumen pale. <sup>8</sup>E braval phurdel kai kamel hai aşunes lako phurdimos, dar ni gianes katar avel hai nici kai gial. Sa kadea si saorănţa kai sas kerde anda o Duho.

<sup>9</sup>O Nikodim phendea leske:

— Sar daştil te kerdeol kadea daicii?

<sup>10</sup>O Isus dinea les anglal:

— Tu san sikaiitori le Israelosko hai ni hakeares kadal bukea? <sup>11</sup>Ciaces, ciaces phenav tuke, kă ame phenas so gianas, hai phenas o ciacimos anda so dikheleam, hai tume ni pakean amari mărturia. <sup>12</sup>Kana âl bukea le phuiake phendem len tumenghe hai ni pakeaien, sar va pakeana kana va phenava tumenghe âl bukea le ceroske? <sup>13</sup>Koniva ni uştilos ando ceri, numa kova savo muklea pes tele anda o ceri, o Ciavo le Manuşăsko. <sup>14</sup>Hai kadea sar vazdeas o Moisea o sap păk kaşt, ande mulani,<sup>h</sup> sa kadea trăbul te avel vazdino o Ciavo le Manuşăsko, <sup>15</sup>ka orsavo pakeala andă leste, te avel les viaţa veşniko.

### E dragostea le Devleski

<sup>16</sup>Kă kadea iubisardeas o Del e lumea, kă dineas pe korkoro ciaves, ka orkon pakeala andă leste, ta na hasaol, dar te avel les viaţa veşniko. <sup>17</sup>Kă o Del ni dineas drom pe ciaves andă kadai lumea te krisol e lumea, dar te avel hastrame e lumea prin leste. <sup>18</sup>Kon pakeal andă leste nai krisome, dar kon ni pakeal si deja krisome, kă ni pakeias ando anav le korkoro ciavesko le Devlesko. <sup>19</sup>Kodolaske si e kris kadaia: e lumina avilis ande lumea, hai âl manuş iubisardes mai but o întuneariko dă sar e lumina, kă lenghe fapte sas nasul. <sup>20</sup>Kă orkon kerel nasul urol e lumina, hai ni avel ke lumina, ta na dikheol leske fapte. <sup>21</sup>Dar kon kerel o ciacimos avel ke lumina, kaşte di-

\***3:3** Ando originalo, „kerdeol pale” mai daştil te hakeardeol „kerdeol opral”, anda o Del.

<sup>h</sup>**3:14** Numerea 21:9

kheol leske fapte, kă si kerde zuralimasa katar o Del.

### O Ioan pale phenel anda o Isus

<sup>22</sup> Pala kodoia o Isus hai leske ucenicea gheles pâl gava le Iudeiake, hai othe beșelas lența hai bolelas. <sup>23</sup> I o Ioan bolelas, ando Enon pașa o Salim, kă othe sas but pai hai ăl manuș avenas hai bolenas pes. <sup>24</sup> Kă o Ioan nas înkă phandado ande temnița. <sup>25</sup> Atunci ăl ucenicea le Ioanoske hale pes ăk evreeosa andal obiceiuiri le thovimaske. <sup>26</sup> Hai aviles ko Ioan hai phende leske:

— Rabi, kova kai sas tusa înkealtar o Iordano hai anda savo dean дума kadea dă șukar, dikh, ov bolez hai saoră manuș gian leste.

<sup>27</sup> O Ioan phendeas:

— Ăk manuș ni daștil te primil khanci, kana ni sas leske dino anda o ceri. <sup>28</sup> Tume senas othe martor kana phendem: «Me ni sem o Kristos, dar me sem dino drom angla leste.» <sup>29</sup> Kas si les mireasa si ginero, dar o amal le ginerosko, kai beșel hai așunel le gineros, bukuri pes but katar lesko glaso. Kadea kă kadai bukuria mîrî pherdineailis. <sup>30</sup> Ov trăbul te bareol hai me te țîinov.

### Savo avel opral si mai opre dă sea

<sup>31</sup> Kova kai avel opral si mai opre dă sea. Kova kai si pa-i phuv si phuiako hai del дума sar pa-i phuv. Kova kai avel anda o ceri si mai opre dă sea. <sup>32</sup> Ov phenel

o ciacimos anda so dikhleas hai anda so așundeas, dar koniva ni așunel katar leski mărturia. <sup>33</sup> Kon așundeas katar leski mărturia pecetuil kă o Del si ciacio. <sup>34</sup> Kă kova kai dinea les drom o Del, phenel ăl vorbe le Devleske, anda kodoia kă o Del ni del les o Duho le măsurasa. <sup>35</sup> O Dad iubil le Ciaves, hai saoră bukea dinea len andă lesko vast. <sup>36</sup> Kon pakeal ando Ciavo, si les viața veșniko, dar kon ni așunel katar o Ciavo, ni va dikhela viața hai e holi le Devleski aciul pă leste.

### E samariteanka hai o pai o giuvindo

**4** Kana o Isus aflisardeas kă ăl fariseia așunde kă ov kerel hai bolez mai but ucenicea dă sar o Ioan <sup>2</sup> (numa kă o Isus ni bolelas ov, hai bolenas leske ucenicea), <sup>3</sup> teleardeas andai Iudeia hai risailos pale ande Galileea. <sup>4</sup> Hai trăbulas te nakhel e Samaria. <sup>5</sup> Areslos pașăk foro andai Samaria kai buciolas Sihar, pașa e phuv kai dineasas les o Iakov pe ciaveske le Iosifoske. <sup>6</sup> Othe sas e haing le Iakovoski. Hai o Isus, sar sas khino katar o drom, beșelas pașai haing. Sas kam kă le șovengo ciaso.\*

<sup>7</sup> Ăk giuvli andai Samaria avilis te înkalavel pai. O Isus phendea lake:

— De man te peav!

<sup>8</sup> Kă leske ucenicea ghelesas ando foro te kinen hamos. <sup>9</sup> Atunci e giuvli samariteanka phendea leske:

\***4:6** Le șovengo ciaso pala ăl romaia sas kăl șov pala-l deșudui, dar pala ăl evreea sas kăl deșudui anda o ghes.

<sup>i</sup>**4:5** Geneza 33:19; 48:22

<sup>32</sup> Kadala kerdineailles kaște kerdeon ăl vorbe le Isusoske kana phendeas sar va merela.<sup>c</sup> <sup>33</sup> Atunci o Pilat risailos ando palato, dinea mui le Isusos hai phendea leske:

— San tu o thagar le evreengo?

<sup>34</sup> O Isus dinea les anglal:

— Tutar phenes e buki kadaia sau phende tuke aver anda mande?

<sup>35</sup> O Pilat dinea les anglal:

— Ni gianes kă ni sem evreeo? Keo neamo hai ăl rașaia ăl bare dine tut pă muro vast. So kerdean?

<sup>36</sup> O Isus dinea les anglal:

— Muro thagarimos nai andai lumea kadaia. Kana muro thagarimos sas andai lumea kadaia, mîră slujitorea afi mardilesas ta na avav dino pâl vast le barengele le evreenghe. Dar ni, muro thagarimos nai katar.

<sup>37</sup> Atunci o Pilat phendea leske:

— Kadea, san thagar?

Hai o Isus dineas anglal:

— Sar tu phenes, sem thagar. Kerdi-lem anda kadaia hai anda kadaia avilem ande lumea te phenav o ciacimos. Orkon si anda o ciacimos kerel so me phenav.

<sup>38</sup> O Pilat phendea leske:

— So si o ciacimos?

Păce phendeas kadaia, o Pilat pale înklistos kăl evreea hai phendea lenghe:

— Me ni arakhav nici ăk doș andă leste! <sup>39</sup> Dar si tumen obiceie te înkalavav dakanikas dă o ghes le Nakhimasko. Ka-

dea, kamen te înkalavav tumenghe «le thagares le evreengo»?

<sup>40</sup> Atunci on palpale dine mui:

— Na les, hai le Barabas!

O Baraba sas iekh anda kola kai uște-nas kontra le romaienghi.

**19** Atunci o Pilat lileas le Isusos hai ciuteas te biciuin les. <sup>2</sup> Ăl solda-țea khubdes ăk koroana karnenghi, ciutes lan leske po șăro hai hureade les ăk mantauasa loli. <sup>3</sup> Avenas leste hai phenenas leske:

— Te trail o thagar le evreengo!

Hai denas les palme. <sup>4</sup> O Pilat pale înklistos avri hai phendea le evreenghe:

— Ita, anav les tumenghe avri, kaște gianen kă ni arakhav nici ăk doș andă leste!

<sup>5</sup> Atunci o Isus înklistos avri, phiraindos e kununa le karnenghi hai e mantaua purpurio. O Pilat phendea lenghe:

— Ita o manuș!

<sup>6</sup> Atunci kana dikhle les ăl bare le rașaienghe hai ăl gărzi le Temploske, dine mui:

— Răstignisar les! Răstignisar les!

O Pilat phendea lenghe:

— Len les tume hai răstignin les! Kă me ni arakhav nici ăk doș andă leste!

<sup>7</sup> Ăl bare le evreenghe dine les anglal:

— Amen si amen ăk kris hai pala e kris kadaia ov trăbul te merel, kă dinea pes kă si o Ciavo le Devlesko.<sup>d</sup>

\***18:32** Ăl evreea mudarenas le manușan barența hai ăl romaia mudarenas le manușan po trușul, hai o Isus phendeasas kă ov si te avel vazdino păk kașt.

<sup>c</sup>**18:32** Ioan 3:14; 12:32-33 <sup>d</sup>**19:7** Matei 26:63-66; Levitiko 24:16



duma le portăreasasa, hai lileas andră le Petres.<sup>17</sup> Atunci e slujitoarea savi sas portăreasa, phendea le Petreske:

— Na kumva san i tu iekh andal ucenicea kadal manușăske?

Ov phendeas:

— Ni sem.

<sup>18</sup> Ȃl slujitorea hai Ȃl gȃrzi kerdesas ȃk iag angarenghi, kȃ sas șȃl, beșenas othe hai tateonas. O Petre beșelas i ov lenȃa hai tateolas.

### O baro rașai pucel le Isusos

<sup>19</sup> Atunci o rașai o baro pușleas le Isusos anda leske ucenicea hai anda lesko sika-iimos.<sup>20</sup> O Isus dinea les anglal:

— Me dinem дума te așunel saorȃ lumea. Ȃntotdeauna sikadem andȃl sinagogi hai ko Templo, othe kai maladeon saorȃ evreea, hai ni phendem khanci cioreal.<sup>21</sup> Soste puceș man man? Puci kolen kai așundes man, so phendem lenghe! Ita kȃ on gianen so dinem дума.

<sup>22</sup> Pȃce phendea kadala, iekh andal gȃrzi kai beșelas othe dinea les dab le palmasa, phenindos leske:

— Kadea des anglal le bare rașaias?

<sup>23</sup> O Isus dinea les anglal:

— Kana phendem daicii nasul, sikav so sas nasul. Dar kana dinem дума mișto, soste des man dab?

<sup>24</sup> Atunci o Ana dinea les drom phanglo ko baro rașai o Kaiafa.

### O Petre pale ciudel pes katar o Isus

<sup>25</sup> O Simon Petre beșelas hai tateolas pașai iag. Kadea kȃ sas pușlo:

— Na kumva san iekh andal leske ucenicea?

Dar ov ciudea pes hai phendeas:

— Ni sem!

<sup>26</sup> Iekh andal slujitorea le bare rașai-eske, ȃk ruda koleșa saveske o Petre cindeas lesko khan, phendeas:

— Ni dikhlem tut me lesa ande bar?

<sup>27</sup> O Petre pale ciudea pes. Hai imedime ghilabadeas o bașno.<sup>b</sup>

### O Isus angla o Pilat

<sup>28</sup> Pala kodoia ȃl bare le evreenghe ȃngheardes le Isusos anda o kher le Kaiafasko ko palato le guvernatoresko. Sas detehara andai reat. Hai on ni ȃntrisailes ando palato kaște na mahrin pes kaște daștin te han e sinia le Nakhimaski.<sup>29</sup> Kodolaske o Pilat ȃnklisto avri lende hai phendea lenghe:

— So doș anen kontra kadal manușȃski?

<sup>30</sup> On dine les anglal:

— Kana kadav manuș ni kerdeasas bukea nasul, ni afi dasas les pȃ keo vast!\*

<sup>31</sup> Atunci o Pilat phendea lenghe:

— Len les tume hai krison les pala tumari kris!

Ȃl evreea phende leske:

— Amenghe nai amenghe ȃngȃduiime tumendar te mudaras khanikas.

\***18:30** Ȃl rașaiia ni kamnes te phenen kȃ o Isus hulisardeas, kȃ gianenas kȃ ȃl romaia ni mudaren ȃk manuș kai hulil.

<sup>b</sup>**18:27** Ioan 13:38

— Sar tu, kai san evreeo, manghes te pes mandar, kai sem giuvli samariteanka?

(Kȃ ȃl evreea nai len khanci le samariteanȃa.)<sup>10</sup> O Isus dinea lan anglal:

— Te pringiandeanas o daro le Devlesko, hai kon si kova kai phenel tuke: «De man te peav», atunci tu mangleanas leske, hai ov afi deasas tut pai giuvindo.

<sup>11</sup> Phendea leske e giuvli:

— Raia, nai tut sosa te ȃnkalaves, hai e haing si adȃnko. Atunci katar si tut kadav pai giuvindo?<sup>12</sup> Sau san tu mai baro dȃ sar amaro dad o Iakov, savo dinea amen kadai haing hai kear ov pileas anda la, i leske ciave hai i leske animalea?

<sup>13</sup> O Isus dinea lan anglal:

— Orkon pel anda o pai kadava, pale si te kerdeol leske truș.<sup>14</sup> Dar orkon va pela anda o pai kai si te dav les leske me, nai te mai avel leske truș nici ȃk data, dar o pai savo si te dav les leske va kerdeola andȃ leste ȃk izvoro paiesko kai thabdel ande viaȃa veșniko.

<sup>15</sup> E giuvli phendea leske:

— Raia, de man kadav pai, kaște na mai avel manghe truș hai ta na mai trȃbul te avav gi kathe te ȃnkalavav!

<sup>16</sup> Ov phendea lake:

— Gia hai de mui ke romes hai aorde kathe!

<sup>17</sup> E giuvli dineas anglal:

— Nai man rom.

O Isus phendea lake:

— Mișto phendean: «Nai man rom». <sup>18</sup> Kȃ pangȃ roma sas tut, hai savo si tut akanak nai keo rom. Phendean o ciacimos.

<sup>19</sup> E giuvli phendea leske:

— Raia, dikhav kȃ san ȃk prooroko. <sup>20</sup> Amare dada ȃnkinosailles pes pȃ kadav plai, dar tume phenen kȃ ando Ierusalimo si o than kai trȃbul te ȃnkinos amen.

<sup>21</sup> O Isus phendea lake:

— Giuvlie, pakea man kȃ avel o ciaso kana ni va ȃnkinona tumen le Dadeske nici pȃ kadav plai, nici ando Ierusalimo.

<sup>22</sup> Tume ȃnkinon tumen kaske ni pringianen. Amȃ ȃnkinos amen koleske saves pringianas les, kȃ o hastramos avel katar ȃl evreea. <sup>23</sup> Dar si te avel o ciaso, hai akanak i avilos, kana ȃl ciace ȃnkinȃto-rea va ȃnkinona pes le Dadeske ando duho hai ando ciacimos, kȃ kadalendar ȃnkinȃto-rea kamel o Dad. <sup>24</sup> O Del si duho hai kon ȃnkinon pes leske trȃbul te ȃnkinon pes ando duho hai ando ciacimos.

<sup>25</sup> E giuvli phendea leske:

— Gianav kȃ va avela o Mesia — (saveske phendol Kristos) — hai kana va avela, va sikavela amenghe saorȃ bukea.

<sup>26</sup> O Isus phendea lake:

— Kodova sem me, kai dav дума tusa.

<sup>27</sup> Hai atunci aviles leske ucenicea, hai mirinas pes kȃ del дума ȃk giuvleasa. Dar nici iekh ni pușles: „So rodes?” sau „Soste des дума lasa?” <sup>28</sup> Atunci e giuvli mukleas pi garniȃa, ghelis ando foro hai phendeas le manușȃnghe:

— <sup>29</sup> Aven hai dikhem ȃk manuș, savo phendea manghe sea so kerdem! Daștilas pes te avel kadava o Kristos?

<sup>30</sup> Ȃl manuș ȃnklistes avri anda o foro hai gianas karing leste.

### Ȃl holde si pake, trȃbul kidine

<sup>31</sup> Ando timpo kadava ȃl ucenicea rughinas les:

— Sikaiitorina, ha!

<sup>32</sup> Dar ov phendea lenghe:

— Man si man te hav ak hamos anda savo tume ni gianen.

<sup>33</sup> Kodolaske leske ucenicea phenenas maşkar peste:

— Daştil pes te afi andea leske dakoniva te hal?

<sup>34</sup> O Isus phendea lenghe:

— Muro hamos si te kerav e voia koleski kai dinea man drom: te kerav e buki kai ov kamel lan. <sup>35</sup> Ni phenen tume ka mai si ştar cion gi ko seceriş? Ita, me phenav tumenghe: Putren tumare iakha hai dikhen ka al holde akanak si pake, gata anda o secerimos! <sup>36</sup> Kon seceril, lel o pokinimos hai kidel o rodo ande viaţa veşniko, ka o semănători hai o seceritori te bukurin pes andak than. <sup>37</sup> Ka kadea si ciaces so phendeol pes: «Iekh semănil hai aver kidel.» <sup>38</sup> Me dinem tumen drom te secerin kai tume ni kinilen kerindos buki. Aver kiniles kerindos buki, hai tume ghelen hai lilen lenghi buki.

<sup>39</sup> Hai but samariteia anda o foro kodova pakeaies andă leste, andai kauza le giuvleaki kai phenelas şukar anda leste: „Phendea manghe sea so kerdem.”

<sup>40</sup> Kadea ka kana al samariteia aviles leste, rughinas les te aciul lende. Hai acilos othe dui ghes. <sup>41</sup> Hai but mai but pakeaies andă leste andai kauza leske vorbenghe. <sup>42</sup> On phendes le giuvleake:

— Akanak ni mai pakeas andai kauza le vorbenghe, hai ka ame aşundeam les, hai gianas ka kadava si ciaces o manuş kai avilos te hastravel e lumea.

### O Isus sastearul le ciaves le slujbaşsko le thagaresko

<sup>43</sup> Pala kodola al dui ghes, o Isus teleardeas othar hai ghelos ando them Galileea. <sup>44</sup> Ka kear ov phendeas o ciacimos ka ak prooroko nai dikhlo mişto andă peo them. <sup>45</sup> Kadea ka kana areslos ande Galileea, sas primime mişto katar al galileea, ka dikhlesas saoră bukea kai ov kerdeasas len andal ghesa bare ando Ierusalimo, ka i on sas othe.

<sup>46</sup> Atunci o Isus ghelos pale ande Kana ande Galileea, kai kerdeasas o pai mol. Ando Kapernaum sas ak slujbaş thagaresko, kai lesko ciavo sas nasfalo. <sup>47</sup> Kana kadava aşundeas ka o Isus avilos andai Iudeia ande Galileea, ghelos leste hai rughisardea les te avel hai te sastearul leske ciaves, ka sas pa merimaste. <sup>48</sup> O Isus phendea leske:

— Kana ni dikhena semnea hai minuni, tume ni pakean, na!

<sup>49</sup> O slujbaş le thagaresko phendea leske:

— Raia, av, gi kana ni merel muro ciavo!

<sup>50</sup> O Isus phendea leske:

— Gia, keo ciavo trail!

Hai o manuş pakeaias al vorbe kai phendeas leske o Isus, hai teleardeas.

<sup>51</sup> Ando timpo so ov gialas, leske robi aviles angla leste hai ande leske e vorba ka lesko ciavo trail. <sup>52</sup> Ov puşlea len anda o ciaso kai sas leske mai mişto, hai on phende leske:

manghe tut, te avel andă lende hai me te avav andă lende.

### O Iuda anel le soldaţen te astaren le Isusos

**18** Păce phendeas al bukea kadala, o Isus inklistos anda o foro hai ghelos inkealtar e har le Kedronoski pe ucenicenţa. Othe sas ak bar andă savi intrisailos pe ucenicenţa. <sup>2</sup> O Iuda, savo bikiendeas les, pringianelas o than kadava, ka o Isus maladilosas butioar othe pe ucenicenţa. <sup>3</sup> Kadea ka o Iuda lileas o grupo le soldaţengo hai gărz dine drom katar al bare raşai hai katar al fariseia,\* hai aviles othe felinarenţa, făklienţa, ciureanţa hai rovleanţa. <sup>4</sup> O Isus, savo gianelas sea so si te kerdol pes leske, inklistos hai puşlea len:

— Kas roden?

<sup>5</sup> On dine les anglal:

— Le Isusos anda o Nazareto.

Ov phendea lenghe:

— Me sem.

O Iuda, savo bikiendea les, i ov beşelas andak than lenţa. <sup>6</sup> Kana o Isus phendea lenghe: „Me sem”, dine pes palpale hai peles ke phuv. <sup>7</sup> Kadea ka pale puşlea len:

— Kas roden?

On phende leske:

— Le Isusos anda o Nazareto.

<sup>8</sup> O Isus dinea len anglal:

— Phendem tumenghe ka me sem. Atunci kana man roden man, muken kadala manuşan te telearen!

<sup>9</sup> Kadea dinea duma, kaşte kerdeon al vorbe kai phendeasas len: „Ni hasardem nici iekhes anda kola saven dinean len manghe.”<sup>a</sup> <sup>10</sup> Atunci o Simon Petre, saves sas les ak sabia, inkaladea lan hai dinea dab le slujitores le bare raşaienko hai cindeas lesko kan o ciacio. O anav le robosko sas Malhuş. <sup>11</sup> Atunci o Isus phendeas le Petreske:

— Ciu ki sabia ande teaka! Ta na peav o paharo kai dinea les manghe o Dad?

### O Isus si îngheardo ko Ana

<sup>12</sup> Atunci o grupo le soldaţengo le kăpitanoza hai al gărzi dine drom katar al bare le evrenghe astardes le Isusos hai phangle les. <sup>13</sup> Înghearde les anglal ko Ana, ka sas o sokro le Kaiafasko, savo sas raşai baro ando bărş kodova. <sup>14</sup> O Kaiafa sas kova kai sikadeasas le baren le evrenghe ka si mai mişto te merel ak manuş korkoro anda o poporo.

### O Petre phenel ka ni pringianel le Isusos

<sup>15</sup> O Simon Petre hai aver uceniko ghelles pala o Isus. O uceniko kadava sas pringiendo katar o raşai o baro, kadea ka intrisailos ande bar le bare raşaienki, <sup>16</sup> dar o Petre acilos avri paşai poarta. Koaver uceniko, savo sas pringiendo le bare raşaienske, inklistos avri, dineas

\***18:3** Al soldaţea sas andai armata le romaienghi hai al gărzi sas evreea katar o Templo.

<sup>a</sup>**18:9** Ioan 6:37-39; 17:2; Salmi 41:11

vi dinean lan manghe te kerav lan.<sup>5</sup> Hai akanak, Dade, sikav kabor dă baro sem me angla tute, kabor dă baro semas tusa gi kai te avel kerdi e lumea.

### O Isus rughil pes anda pe ucenicea

— <sup>6</sup> Kerdem pringiendo keo anav le manușanghe save dinean len manghe andai lumea. Kire sas on, hai tu dinean len manghe hai on așundes katar ke vorbe.<sup>7</sup> Akanak on gianen kă sea so dinean man, si tutar,<sup>8</sup> anda kodoia kă dinem len ăl sikaiimata kai tu dinean len manghe, hai on lile len. Hai ciaces gianen kă me avilem tutar hai pakean kă tu dinean man drom.<sup>9</sup> Anda lende rughiv man. Ni rughiv man andai lumea, hai anda kola saven dinean len manghe tu, kă si kire.<sup>10</sup> Sea so si muro si kiro hai so si kiro si muro. Hai on sikaven kabor dă baro sem me.<sup>11</sup> Me avav tute kadea kă ni mai sem ande lumea, dar on si ande lumea. Sfin-tona Dade, păzisar len andă keo anav, savo tu dinean les manghe, ka on te aven iekh kadea sar seam ame.<sup>12</sup> Kabor timpo semas lența, păzisar dem len me andă keo anav, savo tu dinean les manghe. Păzisar dem len me hai ni hasailos nici iekh anda lende, numa kova kai trăbulas te hasaol, kaște kerdeol so phenel e Skriptura.<sup>13</sup> Dar akanak avav tute, hai phenav kadal bukea kabor mai sem ande lumea, ka len te avel len mîrî bukuria pherdi andă lengo ilo.<sup>14</sup> Dinem len keo kuvînto, hai e lumea urosardea len kă on nai le lumeake, kadea sar nici me ni sem le lumeako.<sup>15</sup> Ni rughiv tut te les

len andai lumea, hai te păzis len katar o nasul.<sup>16</sup> On nai le lumeake, kadea sar nici me ni sem le lumeako.<sup>17</sup> Sfințosar len prin o ciacimos! Keo kuvînto si o ciacimos.<sup>18</sup> Kadea sar tu dinean man drom man ande lumea, sa kadea dinem len i me drom len ande lumea.<sup>19</sup> Sfințov man anda lende, kodolaske ka i on te aven sfințome ciaces.

### O Isus rughil pes anda saoră kola kai va pakeana andă leste

— <sup>20</sup> Me ni rughiv man numa anda lende, hai i anda kola kai va pakeana andă mande kana așunen lenghe vorbe,<sup>21</sup> ka sea te aven iekh, kadea sar tu, Dade, san andă mande, hai me sem andă tute. Rughiv man ka on te aven andă amende, ka e lumea te pakeal kă tu dinean man drom.<sup>22</sup> Dinem len e slava savi tu dinean lan manghe, ka on te aven iekh, sa kadea sar ame seam iekh.<sup>23</sup> Me andă lende, hai tu andă mande, ka on te kerdeon ciaces iekh, hai e lumea te gianel kă tu dinean man drom hai kă iubis len, sar iubis man i man.<sup>24</sup> Dade, kamav ka othe kai sem me te aven i kola saven dinean len manghe, ka on te dikhen mîrî slava, e slava savi dinean lan manghe tu, kă iubisardean man mai anglal gi kai te kerdeol e lumea.<sup>25</sup> Ciacea Dade, e lumea ni pringianel tut, dar me pringianav tut, hai kadala gianen kă tu dinean man drom.<sup>26</sup> Kerdem lenghe pringiendo keo anav,<sup>z</sup> hai si te mai kerav les pringiendo, ka e dragostea kai sikadean lan

<sup>z</sup>17:26 Ioan 12:28

— Arakhi, andă le ieftango ciaso\* mukle les ăl șila.

<sup>53</sup> Atunci o dad giangleas kă sas kear ando ciaso kodova kana o Isus phendeasas leske:

— Keo ciavo trail.

Hai pakeaias ov hai saoro kher lesko.<sup>54</sup> Kadava si le duiengo semno kerdo katar o Isus avindos pale andai Iudeia ande Galileea.

### O Isus sastearel le banghes ando ghes le Sabatosko ke Betseda

**5** Pala kodoia sas ăk baro ghes le evreengo hai o Isus ghelos ko Ierusalimo.<sup>2</sup> Ando Ierusalimo pașa e Poarta le Brakheangi si ăk than kai naionas, savo ande cib le evreenghi buciol Betseda, kai si lan pangî prispe.<sup>3</sup> Andă kadal prispe zacinas but manuș nasfale: koră, banghe hai manuș kai ni daștinias te phiren. (Ajukearenas o mișkimos le paiesko.<sup>4</sup> Kă ăk îngero mukelas pes pok data hai pale pok data ando pai le naiimasko hai hamilas o pai. Hai o angluno kai ciulas pes anglal ando pai o hamime, sasteolas katar orso nasfalimos sas les.)<sup>†</sup> <sup>5</sup> Othe sas ăk manuș nasfalo dă treanda hai ohto bărș.<sup>6</sup> O Isus kana dikhlea les zacindos, hai kă giangleas kă si nasfalo dămultara, phendea leske:

— Kames te kerdeos sastevesto?

<sup>7</sup> O nasfalo dinea les anglal:

\*4:52 Le ieftango ciaso pala ăl romaia sas kăl iefta e reat, dar pala ăl evreea sas o ciaso iekh ando timpo le ghesesko.

†5:4 So si ande paranteza ni arakhadol andă saoră manuskrise purane.

— Raia, nai man koniva kaște ciul man ando pai kana hamil pes, hai gi kana te aresav me, aver ciul pes angla mande.

<sup>8</sup> O Isus phendea leske:

— Uști hai vazde keo than hai phir!

<sup>9</sup> Hai andak data o manuș kadava sasilos, vazdeas peo pato hai phirdeas.

O ghes kodova sas ghes Sabatosko.

<sup>10</sup> Kodolaske phenenas ăl bare le evreenghe koleske kai sas sasteardo:

— Si o ghes le Sabatosko, nai mișto te vazdes keo pato.

<sup>11</sup> Ov dinea len anglal:

— Kova kai sasteardea man phendea manghe: «Vazde keo than hai phir!»

<sup>12</sup> On pușle les:

— Kon si o manuș kai phendea tuke: «Vazde les hai phir?»

<sup>13</sup> Hai kodova kai sas sasteardo ni giangleas kon si, kă o Isus hasailos mașkar ăl manuș anda o than kodova.<sup>14</sup> Pala kadaia o Isus arakhlea les ande bar le Temploski hai phendea leske:

— Ita kă kerdilean sastevesto. Dakanara ta na mai keres bezeh, ta na kerdeol tuke daicii mai nasul!

<sup>15</sup> O manuș kodova ghelos hai phendeas le mai barenghe le evreenghe kă o Isus sasteardea les.<sup>16</sup> Andai kauza kadaia ăl mai bare le evreenghe începosailos te han pes le Isusosa kaște dilearen les, kă kerelas kadal bukea ando ghes le Sabatosko.<sup>17</sup> Dar o Isus dinea len anglal:

— Muro Dad kerel buki i akanak, hai i me kerav buki.

<sup>18</sup> Kodolaske rodenas i mai but ăl bare le evreenghe te mudaren les, na numa kă deskeardeas o ghes le Sabatosko, hai i kă phenelas kă o Del si lesko Dad: kerdeas pes iekh le Devlesa.

### O Del kerdea pe Ciaves krisitori

<sup>19</sup> Atunci o Isus dinea len anglal:

— Ciaces, ciaces phenav tumenghe: o Ciavo ni daștil te kerel khanci pestar, numa so dikhel kă kerel o Dad. Hai sea so kerel o Dad, i o Ciavo sa kadea kerel. <sup>20</sup> Kă o Dad iubil le Ciaves, hai sikavel leske sea so kerel ov. Hai si te sikavel leske bukea mai bare dă sar kadala, kaște mirin tumen. <sup>21</sup> Kă sar o Dad vazdel le mulen hai del len viața, sa kadea i o Ciavo del viața kas kamel. <sup>22</sup> Kă o Dad ni krisol khanikas, dar saorî kris dinea lan le Ciaveske, <sup>23</sup> ka sea te cinstin le Ciaves sar cinstin le Dades. Kova kai ni cinstil le Ciaves, ni cinstil nici le Dades, savo dinea les drom. <sup>24</sup> Ciaces, ciaces phenav tumenghe: Orkon așunel mîră vorbe hai pakeal andă kova kai dinea man drom, si les viața veșniko. Hai nai te avel krisome, hai nakhlos katar o mulimos ke viața.

<sup>25</sup> Ciaces, ciaces phenav tumenghe: avel o ciaso hai akanak i avilos, kana ăl mule va așunena o glaso le Ciavesko le Devlesko, hai kola save va așunena les va traiina. <sup>26</sup> Kă kadea sar le Dades si les viața andă leste, sa kadea dineas le Ciaves te avel les viața andă peste. <sup>27</sup> Dineas le i zuralimos te krisil, kă ov si o Ciavo le Manușăsko. <sup>28</sup> Ta na mirin tumen anda kadaia, kă avel o ciaso, kana sea kai si prahome va așunena lesko gla-

so <sup>29</sup> hai va înklena avri. Kola kai kerde o miștimos, va uștena te train, hai kola kai kerde nasul, va uștena te aven krisome. <sup>30</sup> Me naștiv te kerav khanci mandar. Krisov sar așunav, hai mîrî kris si ciacii, kă ni rodav mîrî voia hai rodav te kerav e voia koleski kai dinea man drom.

### Kola kai phenen o ciacimos anda o Isus

<sup>31</sup> Kana me phenava o ciacimos anda mande, nai tumen anda soste te pakean mîrî mărturia. <sup>32</sup> Aver si kai phenel o ciacimos anda mande, hai gianav kă si anda soste te pakean e mărturia kai ov phenel anda mande. <sup>33</sup> Tume dinen drom ko Ioan, hai ov phendeas o ciacimos. <sup>34</sup> Man ni trăbul man e mărturia le manușăngi, dar phenav kadaia ka tume te aven hastrame. <sup>35</sup> O Ioan sas e lumina savi sas astardi hai luminilas, hai tume kamnen te bukurin tumen ăk țira vremea kă leski lumina.

<sup>36</sup> Dar man si man mărturia mai bari dă sar le Ioanoski, kă ăl bukea save dinea len manghe o Dad te kerav len, ăl bukea kadala kai kerav len, phenen o ciacimos anda mande, kă o Dad dinea man drom.

<sup>37</sup> Hai o Dad kai dinea man drom, kear ov phenel o ciacimos anda mande. Tume ni așunden nici ăk data lesko glaso, nici ni dikhlen lesko mui. <sup>38</sup> Hai lesko kuvînto ni aciol andă tumende, kă ni pakean koles kai ov dinea les drom. <sup>39</sup> Tume roden andă Skripturi, kă pakean kă andă len-de si tumen e viața veșniko, hai kear on phenen o ciacimos anda mande. <sup>40</sup> Hai tume ni kamen te aven mande te avel tumen e viața.

<sup>19</sup> O Isus gianelas kă kamenas te pucen les hai pușlea len:

— Kodolaske pucen tumen mașkar tumende kă phendem: «Țira timpo hai ni mai dikhen man. Hai pale țira timpo hai va dikhena man»? <sup>20</sup> Ciaces, ciaces phenav tumenghe kă tume va rovena hai va jelina, dar e lumea va bukurila pes. Hai va nekăjina tumen, dar tumaro nekăjimim va kerdeola bukuria. <sup>21</sup> E giuvli, kana si lan ăl dukha le kerimaske, nekăjil pes, kă avilos lako timpo te kerel. Dar pala so oi kerdeas le ciaves, bistrel e dukh bukuriatar kă kerdilos ăk manuș ande lumea. <sup>22</sup> Kadea i tume nekăjin tume akanak, dar pale va dikhava tumen. Hai tumaro ilo va bukurila pes, hai koniva ni va daștila te ciorel tumari bukuria. <sup>23</sup> Ando ghes kodova nai te mai pucen man khanci.

Ciaces, ciaces phenav tumenghe: orso va manghena katar o Dad andă muro anav, ov va dela tumen. <sup>24</sup> Gi akanak ni manghen khanci andă muro anav. Manghen hai va dela pes tumenghe, ka tumari bukuria te avel pherdi!

<sup>25</sup> Phendem tumenghe kadala bukea andă pilde. Dar avel o timpo kana ni va mai dava дума tumenghe andă pilde hai va dava tumenghe дума mișto anda o Dad. <sup>26</sup> Ando ghes kodova, va manghena andă muro anav. Hai me phenav tumenghe kă ni mai trăbul te rughiv me le Dades anda tumende. <sup>27</sup> Kă kear o Dad iubil tumen, anda kodoia kă tume iu-

bin man hai pakean kă me avilem katar o Del. <sup>28</sup> Înklistem katar o Dad hai avilem ande lumea. Pale mukav e lumea hai giav ko Dad.

<sup>29</sup> Leske ucenicea phendes:

— Dikh, akanak des дума mișto, hai ni mai phenes nici ăk pilda. <sup>30</sup> Akanak gianas kă tu pringianes sea hai kă nai tut nevoia te pucel tut dakoniva. Kodolaske pakeas kă avilean katar o Del.\*

<sup>31</sup> O Isus dinea len anglal:

— Akanak pakean? <sup>32</sup> Așunen, avel o timpo hai akanak avilos, kana fiasavo anda tumende va nașăna kă tumare khera hai va mukena man korkoro. Dar me ni sem korkoro, kă o Dad si manța. <sup>33</sup> Phendem tumenghe kadala kaște avel tumen pacea andă mande. Ande lumea va avela tumen nekazuri, dar na daran, me biruiisardem e lumea.

### O Isus rughil pes anda peste

**17** Pala so phendeas kadala bukea, o Isus vazdeas pe iakha karing o ceri hai phendeas:

— Dade, avilo o ciaso! Sikav kabor dă baro si keo Ciavo, ka i keo Ciavo te sikavel kabor dă baro san tu, <sup>2</sup> pala sar dinean les zuralimos pă saoră manuș, kaște del len viața veșniko saorăn kolen saven dinean len leske tu. <sup>3</sup> Hai kadaia si e viața veșniko: te pringianen tut tut, o korkoro Del ciacio, hai man, le Isusos Kristos. <sup>4</sup> Me sikadem kabor dă baro san tu pe phuv, kă termenisardem e buki sa-

\***16:30** Ando verseto 30 ăl ucenicea pringianes kă ov giangleas mai anglal so on kamnes te pucen les ando verseto 17. Hai numa o Del gianel so gîndil o manuș. Ioan 2:24-25.

<sup>23</sup> Kon urol man man, urol i mîră Dades. <sup>24</sup> Kana ni afi kerdemas maşkar len-de bukea save konik aver dakoniva ni kerdea len, nas doşale katar o bezeh kadava. Dar akanak kear kă dikhles i man hai i mîră Dades, sa uron amen. <sup>25</sup> Dar kadaia kerdeol kaşte kerdon ăl vorbe ramome andă lengo Lil le sikaiimasko: urosarde man bi ciacimasko.<sup>y</sup> <sup>26</sup> Dar kana avela o Ajutori, savo me va dava les tumenghe drom katar o Dad, o Duho le ciacimasko, savo avel katar o Dad, ov va phenela o ciacimos anda mande. <sup>27</sup> Hai i tume va phenena o ciacimos anda mande, kă senas dă anglal manţa.

**16** Phendem tumenghe kadal bukea kaşte na peren. <sup>2</sup> Va dena tumen avri andal sinagogi. Hai mai but dă kadikita, va avela timpo ka orkon va mudarela tumen va gîndila kă kerel ăk buki kai kamela o Del. <sup>3</sup> Va kerena kadal bukea anda kodoia, kă ni pringiandes le Dades hai nici man. <sup>4</sup> Dar me phendem tumenghe kadala ka atuncia kana va avela o timpo te kerdeol, te anen tumenghe goghi kă phendem len tumenghe. Ni phendem len tumenghe dă anglal, kă semas tumenţa.

### E buki le Duhoski Sfînto

— <sup>5</sup> Dar akanak giav koleste kai dinea man drom hai nici iekh anda tumende ni pucel man: «Kai gias?» <sup>6</sup> Anda kodoia kă phendem tumenghe kadal bukea, tumare ile pherdile tristeţea. <sup>7</sup> Dar ciaces phenav tumenghe: Si mai mişto anda tumende ka me te telearav. Kă kana

me ni telearava, o Ajutori ni va avela tumende. Dar kana telearava, va dava les tumenghe drom. <sup>8</sup> Hai kana va avela ov, va sikavela le lumeake kă nai lan ciacimos andă soste si o bezeh, o ciacimos hai o krisimos. <sup>9</sup> Andă soste si o bezeh, kă on ni pakean andă mande; <sup>10</sup> andă soste si o ciacimos, kă giav kă muro Dad hai tume ni mai dikhlen man; <sup>11</sup> hai andă soste si o krisimos, kă o mai baro kadal lumeako si krisime andai doş.

<sup>12</sup> Mai si man but te phenav tumenghe, dar akanak ni daştin te înghearen len. <sup>13</sup> Dar kana avel ov, o Duho le Ciacimasko, va phiravela tumen kă saoro ciacimos. Kă ni va dela дума pestar, hai va phenela numa so aşunel mandar, hai va phenela tumenghe so si te avel. <sup>14</sup> Ov va sikavela kabor sem dă baro, kă va lela so me phenav hai va phenela tumenghe. <sup>15</sup> Sea so si le Dades si muro, kodolaske phendem kă lel so me phenav hai va phenela tumenghe.

### O holearimos le ucenicengo kerdeol bukuria

— <sup>16</sup> Țîra timpo hai ni mai dikhlen man. Hai pale țîra timpo hai va dikhena man.

<sup>17</sup> Atunci andal leske ucenicea phendes maşkar peste:

— So kamel te phenel amenghe kadalasa: «Țîra timpo hai ni mai dikhlen man. Hai pale țîra timpo hai va dikhena man»? Hai kă «giav ko Dad»?

<sup>18</sup> Anda kodoia on phenenas:

— So si kadala so phenel: «Ăk țîra timpo»? Ni gianas so kamel te phenel.

<sup>y</sup>15:25 Salmi 35:19; 69:4

<sup>41</sup> Me ni rodav e slava kai avel katar ăl manuș. <sup>42</sup> Dar gianav tumen, kă andă tumende nai e dragostea le Devleski. <sup>43</sup> Me avilem ando anav mîră Dadesko, hai tume ni primin man. Te avel aver andă peo anav, kodoles primin les. <sup>44</sup> Sar pakean, kana placiol tumen te len slava iekh avrestar hai ni roden e slava kai avel katar o korkoro Del?

<sup>45</sup> Ta na pakean kă me kerav tumen doşale angla o Dad. Si kon te doşarel tumen: o Moisea anda savo gîndinas kă si te ajutil tumen. <sup>46</sup> Te avelas tumen pakeamos ando Moisea, sas tumen pakeamos i andă mande, kă ov ramosardeas anda mande. <sup>47</sup> Dar kana ni pakean so ov ramosardeas, sar va pakeana mîră vorbe?

### Pangi marne aresen anda pangi mi manuș

**6** Pala kodoia o Isus nakhlos pă koaver rig le bare paieski le Galileeako (savo si i o Pai le Tiberiadiako). <sup>2</sup> Hai pala leste gianas but manuș kă dikhenas ăl semnea kai kerelas len le nasfaleńţa. <sup>3</sup> O Isus uştilos po plai hai beşlos othe pe ucenicenţa. <sup>4</sup> Sas paşă o ghes le Nakhimasko, o ghes o baro le evreengo. <sup>5</sup> Hai kana o Isus vazdeas pe iakha opre hai dikhleas but manuș kai avenas leste, phendeas le Filiposke:

— Katar te kinas marno, kaşte han ăl manuș kadala?

<sup>6</sup> Dar kadaia phendeas la te probil les, kă ov giangleas so si te kerel. <sup>7</sup> O Filip dineas les anglal:

— Marno duie şălengo dinarea\* nai te aresel te lel fiosavo pok țîra.

<sup>8</sup> Iekh anda leske ucenicea, o Andrei, o phral le Simonosko Petre, phendea leske:

— <sup>9</sup> Si kathe ăk ciavoro saves si les pangî marne orzoske hai dui mace, dar so si kadala anda kadikita manuș?

<sup>10</sup> O Isus phendeas:

— Phenen le manușanghe te beşen tele!

Ando than kodova sas but ciar. Ăl murş beşles tele hai sas kam pangî mi. <sup>11</sup> O Isus lileas ăl marne hai păce naiisardeas, huladea len le ucenicenghe, hai leske ucenicea kolenghe kai beşenas tele. Hai dinea len i anda o macio, kabor kamnes. <sup>12</sup> Păce ciaililes, ov phendeas pe ucenicenghe:

— Kiden ăl pruşuka kai aciles, kaşte na hasaol khanci!

<sup>13</sup> Kadea kă kides deşudui tîrne pruşukenţa kai aciles katar kola kai hales andal pangî marne le orzoske. <sup>14</sup> Kana ăl manuș dikhles o semno kai kerdea les o Isus, începosailles te phenen:

— Ciaces kadava si o profeto kai trăbulas te avel ande lumea!

<sup>15</sup> Anda kodoia kă o Isus gianelas kă si te aven te len les silasa te keren les thagar, pale țîrdineailos po plai korkoro.

\*6:7 Ăk dinari lelas ăk manuș păk ghes bukeako.

ĵ6:14 Deuteronomo 18:15-18

### O Isus phirel po pai

<sup>16</sup> Kana pelis e reat, leske ucenicea mulke pes ko pai o baro, <sup>17</sup> hai păce uştilis andăk korabiia, kamnes te nakhen o pai karing o Kapernaum. Deja sas întunearikko hai o Isus ni avilosas lende. <sup>18</sup> Phurdelas ăk braval bari hai o pai o baro începôsailos te holeaol. <sup>19</sup> Păce vîslisardes kam pangî-şov kilometrea,\* dikhles le Isusos phirindos po pai hai pašindos pašai korabiia, hai darailis. <sup>20</sup> Dar ov phen-dea lenghe:

— Me sem, na daran!

<sup>21</sup> Kodolaske liles les bukuriasa ande korabiia, hai sigo e korabiia areslis ko than kai kamnes te gian.

### Ăl manuş roden le Isusos

<sup>22</sup> Andă le duiengo ghes, ăl manuş kai acilesas pă koiaver rig le bare paieski giangles kă aver korabiia nas othe numa iekh, hai kă o Isus ni ghelos pe ucenicenta ande korabiia, hai numa leske ucenicea teleardes. <sup>23</sup> Anda e Tiberiada aviles nişte korăbi paşa o than kai on halesas o marno pala so o Rai naiisardeasas. <sup>24</sup> Kadea kă kana ăl manuş dikhles kă nici o Isus hai nici leske ucenicea nai othe, uştilis andăl korăbi hai teleardes ando Kapernaum te roden le Isusos.

### O Isus si o marno kai del viaţa

<sup>25</sup> Hai kana arakhle les p-e rig koiaver le bare paieski, puşle les:

\***6:19** pangî-şov kilometrea Ando originalo 25 sau 30 stadia, save si kam pangî sau şov kilometri.

<sup>k</sup>**6:25** Ioan 1:38    <sup>l</sup>**6:31** Salmi 78:24; 105:40

— Rabi,<sup>k</sup> kana areslean kathe?

<sup>26</sup> O Isus dinea len anglal:

— Ciaces, ciaces phenav tumenghe, tume roden man na kă dikhlen ăl semnea, hai kă halen anda o marno hai ciaililean. <sup>27</sup> Te keren buki na anda o hamos savo rimol pes, hai anda o hamos kai aciol anda o traio veşniko, saves va dela les tumenghe o Ciavo le Manuşăsko! Kă pă leste ciutea pi peceta o Dad o Del.

<sup>28</sup> Atunci on phende leske:

— So trăbul te keras kaşte keras ăl fap-te save manghel len o Del?

<sup>29</sup> O Isus dinea len anglal:

— Kadaia si e buki savi manghel lan o Del: te pakean andă kodova saves ov dinea les drom.

<sup>30</sup> Atunci on puşle les:

— So semno keresa tu kaşte dikhas les hai te pakeas andă tute? So buki keres?

<sup>31</sup> Amare dada hales e mana ande mulani, kadea sar si ramome: «Marno anda o ceri dinea len te han.»<sup>l</sup>

<sup>32</sup> Atunci o Isus phendea lenghe:

— Ciaces, ciaces phenav tumenghe, o Moisea dinea tumen o marno anda o ceri? Na! Muro Dad del tumen o marno ciacio anda o ceri. <sup>33</sup> Kă o marno le Devlesko si savo mukel pes anda o ceri hai del viaţa le lumea.

<sup>34</sup> Atunci phendes leske:

— Raia, de amen întotdeauna kadav marno!

<sup>35</sup> O Isus phendea lenghe:

### O Isus si e viţa hai ame seam ăl mlădiţe

**15** —<sup>1</sup> Me sem e viţa e ciacii hai muro Dad si kai kerel e buki e rez. <sup>2</sup> Saoră mlădiţe kai ni den rodo, ov cinel len, hai saoră mlădiţe kai den rodo, ujol len, kaşte anen i mai but rodo. <sup>3</sup> Tume sen deja uje andai kauza le vorbenghe kai phendem len tumenghe. <sup>4</sup> Acion andă mande hai me va aciova andă tumende. Nici ăk mlădiţa ni daştil te anel rodo pestar kana ni aciol ande viţa. Sa kadea nici tume ni daştin te anen rodo kana ni acion andă mande. <sup>5</sup> Me sem e viţa hai tume sen ăl mlădiţe. Kon aciol andă mande hai me andă leste del but roade, kă tume ni daştin te keren khanci bi muro. <sup>6</sup> Kana dakoniva ni aciol andă mande, si ciudino avri sar ăk mlădiţa, hai va şukeola. Kadal mlădiţe kiden len, ciuden len ande iag hai si phabar-de. <sup>7</sup> Kana acion andă mande hai mîră sikaiimata acion andă tumende, daştin te manghen orso kamen, hai va kerdeola tumenghe. <sup>8</sup> Hai kadea sikaven kabor dă baro si muro Dad, kana anen but rodo, hai kadea sikaven kă sen mîră ucenicea. <sup>9</sup> Sar iubil man o Dad, kadea iubiv tumen i me. Acion andă mîrî dragostea!<sup>10</sup> Kana înkearen mîră porunci, va aciona andă mîrî dragostea, kadea sar me înkeardem ăl porunci mîră Dadeske hai aciov andă leski dragostea.

<sup>11</sup> Phendem tumenghe kadal bukea ka mîrî bukuria te avel andă tumende, hai tume te aven pherde bukuria. <sup>12</sup> Kadaia

si mîrî porunka, te iubin tumen iekh pă aver, kadea sar me iubiv tumen. <sup>13</sup> Kanimas nai les dragostea mai bari numa te del pi viaţa anda pe amal. <sup>14</sup> Tume sen mîră amal kana kerena so porunciv tumenghe. <sup>15</sup> Dakanara angle ni mai phenav tumenghe robi, kă o robo ni gianel so kerel lesko stăpîno. Hai phenav tumenghe amal, kă sea so aşundem katar muro Dad kerdem tumenghe pringiendo. <sup>16</sup> Na tume alosarden man man, hai me alosardem tumen, hai ciutem tumen te gian hai te anen roada, hai tumari roada te aciol, kadea kă o Dad te del tumen orso va manghena andă muro anav. <sup>17</sup> Kadaia porunciv tumenghe: te iubin tume iekh pă aver!

### E ura le lumeaki

— <sup>18</sup> Kana e lumea urol tumen, anen tumenghe goghi kă man urosardea man mai anglal tumendar. <sup>19</sup> Kana afi senas le lumeake, e lumea iubilas tumen sar piren. Dar ni sen le lumeake, hai me alosardem tumen andai lumea, kodolaske e lumea urol tumen. <sup>20</sup> Ta na bistren ăl vorbe kai phendem tumenghe: o robo nai mai baro dă sar peo stăpîno:<sup>x</sup> kana man kerde man te suferiv, va kerena tumen i tumen. Kana kerdes mîră vorbe, va kerena i tumare. <sup>21</sup> Va kerena tumenghe saoră bukea kadala anda mîrî kauza, kă on ni pringianen les koles kai dinea man drom. <sup>22</sup> Kana ni afi avilemas hai ni afi dinemas lenghe duma, nas doşale bezehăstar. Dar akanak ni daştin te phenen kă ni giangles kă keren bezeh.

<sup>x</sup>**15:20** Ioan 13:16

des»? <sup>10</sup> Ni pakeas kã me sem ando Dad hai kã o Dad si andã mande? Na mandar phenav ãl vorbe save phenav len tumenghe, dar o Dad kai aciul andã mande, kear ov, kerel pi buki anda mande. <sup>11</sup> Pakean man kã me sem ando Dad hai o Dad si andã mande. Kana ni pakean man, pakean makar andai kauza kadal bukeanghi! <sup>12</sup> Ciaces, ciaces phenav tumenghe: Kon pakeal andã mande va kerela ãl bukea save me kerav len. Hai va kerela bukea mai bare dã sar kadala, anda kodoia kã me giav ko Dad. <sup>13</sup> Hai orso va manghena tume andã muro anav, va kerava, kaște sikavel o Ciavo kabor dã baro si o Dad. <sup>14</sup> Kana va manghena manghe daicii andã muro anav, kodoia va kerava.

### O Isus phenel kã va dela drom o Duho Sfinto

— <sup>15</sup> Kana iubina man, va înkearena mîrã porunci. <sup>16</sup> Hai me va rughiva le Dades hai ov va dela tumen aver Ajutori te avel tumența totdeauna, <sup>17</sup> o Duho le ciacimasko. E lumea ni daștil te primil les, kã ni dikhel les hai nici ni pringianel les. Tume pringianen les, kã aciul tumența hai va beșela andã tumende. <sup>18</sup> Nai te mukav tumen orfaia, hai si te riv man tumende. <sup>19</sup> Înã ãk țîra, hai e lumea ni va mai dikhela man, dar tume va dikhena man. Pentru kã me traiv, i tume va traiina. <sup>20</sup> Andã o ghes kodova va gianena kã me sem andã muro Dad, tume sen andã mande, hai me sem andã tumende. <sup>21</sup> Kas si mîrã porunci hai înkearel len, kodova iubil man. Hai kon iubil man man, va avela iubime katar

muro Dad. Hai i me va iubiva les hai va kerdeova man leske pringiendo.

<sup>22</sup> O Iuda (na o Iuda Iskarioteano) phendea leske:

— Raia, hai sar kerdeol kã va kerdeosa tut pringiendo amenghe, hai na le lumeake?

<sup>23</sup> O Isus dinea les anglal:

— Kana iubila man dakoniva, va kerala mîrã vorbe, hai muro Dad va iubila les. Va avasa leste, hai va beșasa andãk than lesa. <sup>24</sup> Kon ni iubil man, ni înkearel mîrã vorbe. Hai ãl vorbe kai tume așunen len, nai mîrã, hai si mîrã Dadeske, savo dinea man drom.

<sup>25</sup> Phendem tumenghe kadal bukea kabor mai sem tumența. <sup>26</sup> Dar mai înkeal o Ajutori, o Duho Sfinto, saves o Dad va dela les drom andã muro anav, va sikavela tumen saorã bukea hai va anela tumenghe goghi sea so phendem tumenghe. <sup>27</sup> Mukav tumenghe e pacea, dav tumen mîrî pacea. Ni dav lan tumenghe kadea sar del lan e lumea. Ta na tulburin pes tumare ile hai nici ta na daran! <sup>28</sup> Așunden sar me phendem tumenghe: «Telearav dar va riva man tumende.» Te iubinas man, bukurinas tumen kã giav ko Dad, kã o Dad si mai baro dã sar mande. <sup>29</sup> Phendem tumenghe akanak, anglal gi kai te kerdeol, ka atuncia kana va kerdeola, te pakean. <sup>30</sup> Nai te mai dav дума but tumența, kã avel o mai baro le lumeako kadaia, dar nai muro baro, <sup>31</sup> dar me kerav kadea sar poruncisardea manghe o Dad, ka e lumea te gianel kã me iubiv le Dades. Ușten, te telearas katar!

— Me sem o marno le viațako. Kon avel mande ni va mai bokhaola, hai kodova kai pakeal andã mande ni va mai avela leske truș nici ãk data. <sup>36</sup> Dar phendem tumenghe kã i dikhlen man hai sa ni pakean. <sup>37</sup> Sea so del man o Dad va aresele mande, hai koles kai avel mande, nai te dav les avri nici ãk data. <sup>38</sup> Kã muklem man tele anda o ceri na te kerav so me kamav, dar numa so kamel kova kai dinea man drom. <sup>39</sup> Ita so kamel kova kai dinea man drom: ta na hasarav khanci anda sea so ov dinea man hai te înviov len ando paluno ghes. <sup>40</sup> Kã muro Dad kamel kadea: orkon va dikhela le Ciaves hai va pakeala andã leste, te avel les viața veșniko, hai me va înviova les ando paluno ghes.

<sup>41</sup> Atuncia ãl evreea începosailles te roven pes kontra leski kã ov phendeeas: „Me sem o marno kai mukleas pes tele anda o ceri.” <sup>42</sup> Hai phenenas:

— Nai kadea kã kadava si o Isus, o ciavo le Iosifosko, hai gianas leske da hai leske dades? Sar da phenel ov: «Anda o ceri muklem man tele?»

<sup>43</sup> O Isus dinea len anglal:

— Na mai roven tumen mașkar tumende! <sup>44</sup> Koniva ni daștil te avel mande, kana ni țîrdela les o Dad, savo dinea man drom, hai me va înviova les ando paluno ghes. <sup>45</sup> Ando lil le proorocengo si ramome: «Sea si te aven sikade katar o Del»,<sup>m</sup> kodolaske, sea kai așundes hai sikiles katar o Dad, aven mande. <sup>46</sup> Na kã dakoniva dikhleas le Dades, numa ko-

va kai si katar o Del, kodova dikhleas le Devles. <sup>47</sup> Ciaces, ciaces phenav tumenghe kã kon pakeal andã mande si les viața veșniko. <sup>48</sup> Me sem o marno le viațako. <sup>49</sup> Tumare dada hales mana ande mulani hai sa mules. <sup>50</sup> Dar kadea si o marno savo mukel pes anda o ceri, ka orkon va hala anda leste ni va merela. <sup>51</sup> Me sem o marno giuvindo kai muklea pes anda o ceri. Kana hala dakoniva anda o Marno kadava, va traiila veșniko. Hai o marno savo me va dava anda o traio le lumeako si muro trupo.

<sup>52</sup> Kodolaske ãl evreea hanas pes mașkar peste hai phenenas:

— Sar daștil o manuș kadava te del amen peo trupo te has les?

<sup>53</sup> Atunci o Isus phendeeas:

— Ciaces, ciaces phenav tumenghe, kana ni va hana o trupo le Ciavesko le Manușãsko hai ni va pena lesko rat, nai tumen viața andã tumende. <sup>54</sup> Kova kai hal muro trupo hai pel muro rat si les viața veșniko, hai me va înviova les ando paluno ghes. <sup>55</sup> Kã muro trupo si ciacio hamos hai muro rat si ciacio pimos. <sup>56</sup> Kodova kai hal muro trupo hai pel muro rat aciul andã mande hai me andã leste. <sup>57</sup> Kadea sar dinea man drom o Dad o giuvindo hai me traiv andai kauza le Dadeski, sa kadea kon hal man, va traiila anda mîrî kauza. <sup>58</sup> Kadava si o marno savo muklea pes anda o ceri, na sar tumare dada save hales mana hai sa mules. Kova kai va hala o marno kadava, va traiila veșniko.

<sup>m</sup>6:45 Isaia 54:13

<sup>59</sup>O Isus phendeas ăl bukea kadala kana sikavelas ande sinagoga ando Kapernaum.

### But andal ucenicea le Isusoske telearen

<sup>60</sup>Kodolaske but anda leske ucenicea kana așundes phendes:

— Phare si ăl vorbe kadala, kon daștil te așunel len?

<sup>61</sup>Dar o Isus kai gianelas kă leske ucenicea rovenas pes anda kadaia, phendea lenghe:

— Kadaia holearel tumen? <sup>62</sup>Atunci te dikhenas le Ciaves le Manușăsko uștindos kai sas mai anglal? <sup>63</sup>O Duho si kova kai del viața, o trupo ni folosil khances-te: ăl vorbe kai phendem len me tumen-ghe si duho hai si viața. <sup>64</sup>Dar si mașkar tumende save ni pakean.

Kă o Isus giangleas danglal kon si kodola kai ni pakean hai kon si kodova kai va bikinela les. <sup>65</sup>Hai mai phendeas:

— Kodolaske phendem tumenghe kă koniva ni daștil te avel mande, kana nai leske dino katar muro Dad.

### Le Isusos si les ăl vorbe le viațake

<sup>66</sup>Kodolaske but anda leske ucenicea boldineailles hai ni mai phirdes lesa. <sup>67</sup>Atunci o Isus phendeas le deșudonghe:

— I tumen kamen te telearen?

<sup>68</sup>O Simon Petru dinea les anglal:

— Raia, kaste te gias? Tut si tut ăl vorbe viațake veșniko. <sup>69</sup>Kă ame pakeas hai pringianas kă tu san o sfînto le Devlesko.

<sup>70</sup>O Isus dinea len anglal:

— Ni alosardem tumen me, tumen le deșudon? Hai iekh anda tumende si beng.

<sup>71</sup>Phenelas anda o Iuda, o ciavo le Simonosko Iskarioteano, anda kodoia kă ov, iekh andal deșudui, avelas te bikinel les.

### Ăl phral le Isusoske ni pakean andă leste

**7** Pala kadala bukea o Isus phirelas ande Galileea, kă ni kamelas te phirel ande Iudeia, kă ăl bare le evreenghe rodenas te mudaren les. <sup>2</sup>Sas pașă ăk ghes baro le evreengo, o Ghes le Korturengo. <sup>3</sup>Anda kodoia leske phral phende leske:

— Telear katar hai gia ande Iudeia kaște dikhen i ke ucenicea ăl bukea kai keres len! <sup>4</sup>Kă koniva ni kerel daicii garado kana rodel te kerdeol pringiando! Kana keres ăl bukea kadala, sikadeo le lumeake!

<sup>5</sup>Kă nici leske phral ni pakeanas andă leste. <sup>6</sup>Atunci o Isus phendea lenghe:

— Gi akanak ni avilos muro timpo te giav, dar anda tumende o timpo si totdeauna lacio te gian. <sup>7</sup>Tumen e lumea ni daștil te urol tumen, dar man urol man, kă me phenav o ciacimos anda late kă lake fapte si nasul. <sup>8</sup>Gian tume ko ghes o baro, înkă me ni giav kă kadav ghes baro, kă muro timpo gi akanak ni avilos.

<sup>9</sup>Păce phendeas kadal bukea, ov acilos ande Galileea.

<sup>10</sup>Pala so leske phral teleardes ko ghes o baro, ghelos i ov, dar na te dikheol, hai kam cioreal. <sup>11</sup>Ando ghes o baro ăl bare le evreenghe rodenas les hai phenenas:

prușuk, o Iuda înklistos sigo avri. Hai sas reat.

### E porunka nevi dini katar o Isus

<sup>31</sup>Atunci, kana o Iuda înklistos, o Isus phendeas:

— Akanak dikheol kabor dă baro si o Ciavo le Manușăsko, hai ov sikavel kabor dă baro si o Del. <sup>32</sup>Kana ov sikavel kabor dă baro si o Del, atunci i o Del va sikavela kabor dă baro si ov hai va sikavela imedime. <sup>33</sup>Ciaorale, mai sem țîra tumența. Pala kodoia, si te roden man hai sar phendem le mai barenghe le evreenghe kă «kai me giav, tume ni daștin te aven»,<sup>w</sup> sa kadea phenav i tumenghe akanak. <sup>34</sup>Dav tumen ăk porunka nevi: te iubin tumen iekh avresa. Sar iubiv tumen me, sa kadea te iubin tumen i tume iekh pă aver! <sup>35</sup>Prin kadaia va gianena sea kă sen mîră ucenicea, kana si tumen dragostea iekh anda aver.

### O Isus phenel sar ciudel pes o Petre lestar

<sup>36</sup>O Simon Petre pușlea les:

— Raia, kai gias?

O Isus dinea les anglal:

— Kai giav, ni daștis te aves pala mande akanak, dar mai palal va avesa pala ma.

<sup>37</sup>O Petre phendea leske:

— Raia, soste ni daștiv te avav pala tute akanak? Va dava mîrî viața anda tute!

<sup>38</sup>O Isus dinea les anglal:

\***14:7** O originalo daștilas te mai avel: „Kana pringianen man, va pringianena i mîră Dades”.

<sup>w</sup>**13:33** Ioan 7:34; 8:21

— Va desa ki viața anda mande? Ciaces, ciaces phenav tuke kă ni va ghilabela o bașno gi kana ni va ohavesa trin drom kă ni pringianes man!

### O Isus si o drom, o ciacimos hai e viața

**14** <sup>1</sup>O Isus phendeas: — Tumare ile ni trăbul te aven tulburime. Te pakean ando Del hai te pakean andă mande! <sup>2</sup>Ando kher mîră Dadesko si but hodăi. Ta na afi sas kadea, afi phendemas. Giav te kerav ăk than anda tumende. <sup>3</sup>Hai kana giava te kerav ăk than anda tumende, si te riv man, hai si te lav tumen manța kaște aven i tumen kai sem me. <sup>4</sup>Hai gianen o drom karing o than kai me giav.

<sup>5</sup>O Toma phendea leske:

— Raia, ni gianas kai tu gias: sar daștis te gianas o drom?

<sup>6</sup>O Isus phendeas:

— Me sem o drom, o ciacimos hai e viața. Konik ni daștil te avel ko Dad, numa prin mande. <sup>7</sup>Te afi pringiandenas man, afi pringianenas i mîră Dades.\* Hai dakanara pringianen les hai i dikhlen les.

<sup>8</sup>O Filip phendea leske:

— Raia, sikav amenghe le Dades hai aresel amen!

<sup>9</sup>O Isus phendea leske:

— Sem dă kadikita timpo tumența hai înkă ni pringianes man, Filipe? Kova kai dikhlea man man, dikhleas le Dades. Sar daștis te phenes: «Sikav amenghe le Da-



<sup>12</sup> Păce thodeas lenghe pîrne hai lileas pe țoale hai beșlos pale te hal, phendea lenghe:

— Hakearen so kerdem tumenghe?

<sup>13</sup> Tume phenen manghe «sikaitori» hai «rai». Mișto phenen, kă i sem. <sup>14</sup> Deci kana me, o rai hai o sikaitori thodem tumare pîrne, atunci i tume trăbul te thoven ăl pîrne iekh avreske. <sup>15</sup> Sikadem tumen sar te keren, kaște keren i tume so me kerdem tumenghe. <sup>16</sup> Ciaces, ciaces phenav tumenghe: O robo nai mai baro dă sar peo stăpîno, nici kova kai sas dino drom nai mai baro dă sar kova kai dinea les drom. <sup>17</sup> Anda kodoia kă gianen kadal bukea, va avena bahtale kana keren len.

<sup>18</sup> Ni dav дума anda tumende sea. Me gianav kolen saven alosardem len, dar alosardem len kaște pherdol e Skriptura: «Kova kai hal muro marno vazdeas peo kîlkîi kontra mîrî.»<sup>v</sup> <sup>19</sup> Akanak phenav tumenghe, gi kai te kerdeol, ka atunci kana va kerdeola, te pakean kă ME SEM.\* <sup>20</sup> Ciaces, ciaces phenav tumenghe: Kon primil koles dino drom mandar, man primil man, hai kon primil man man, primil koles kai dinea man drom.

\***13:19** Ando Exodo 3:14 o anav ME SEM si o anav le RAiesko.

<sup>v</sup>**13:23** „Pașa o Isus” ando originalo si „pașa o kolin le Isusosko”, sas kă beșelas ke ciacii le Isusoski întinzome iekh pașa aver.

#**13:29** Andă reat kodoia sas obicei te den love le ciorăn.

<sup>v</sup>**13:18** Salmi 41:9

### O Isus phenel kă si te avel bikindo

<sup>21</sup> Pala so phendeas kadal vorbe, o Isus tulburisailos andă peo ilo hai phendeas lenghe kaște hakearen:

— Ciaces, ciaces phenav tumenghe, kă iekh anda tumende va bikinela man.

<sup>22</sup> Ăl ucenicea ni hakearenas anda kaste del дума, hai dikhenas pes iekh pă aver. <sup>23</sup> Iekh anda leske ucenicea, saves iubilas o Isus, beșelas ke sinia pașa o Isus.<sup>†</sup> <sup>24</sup> O Simon Petru kerdea leske semno te pucel les anda kaste del дума. <sup>25</sup> Kodolaske kodova banghilos karing o Isus hai phendea leske:

— Raia, savo si kodova?

<sup>26</sup> O Isus dineas anglal:

— Si kodova saveske va dava ăk prușuk marneski păce bolava la.

Boldeas e prușuk le marneski hai dinea la le Iudaske, o ciavo le Simonosko Iskarioteano. <sup>27</sup> Hai pala e prușuk o Satana întreisailos andă kodova. Atunci o Isus phendea leske:

— So si tut te keres, ker sigol!

<sup>28</sup> Dar nici iekh anda kola kai beșenas ke sinia ni giangles anda soste phendea leske kadea. <sup>29</sup> Anda kodoia kă le Iudas sas les e punga, aver pakeanas kă o Isus phendeas leske: „Kin so trăbul amen andă ghese ăl bare” sau phendeasas leske te del daicii le ciorăn.<sup>‡</sup> <sup>30</sup> Păce lileas e

— Kai si o manuș kodova?

<sup>12</sup> Ăl manuș denas but дума cioreal anda leste. Aver phenenas:

— Si ăk manuș lacio!

Aver phenenas:

— Na, kă tharel le manușăn.

<sup>13</sup> Hai daratar le barenghe le evreen-ghe konik ni delas дума anda leste te așundeol.

### Na kison pala sar dikheol, dar pala o ciacimos!

<sup>14</sup> Kam ke epaș le bare ghesenghe o Isus ghelos ande bar le Temploski hai sikavelas le manușăn. <sup>15</sup> Atunci ăl bare le evreen-ghe mirinas pes hai phenenas:

— Sar gianel kadava kadikita lil kă ni sikilos kănikaste?

<sup>16</sup> Kodolaske o Isus dinea len anglal:

— So sikavav me nai mandar, dar si katar kova kai dinea man drom. <sup>17</sup> Kana dakoniva kamel te kerel le Devleski voia, va pringianela kana muro sikaiimos si katar o Del sau kana me dav дума mandar. <sup>18</sup> Kova kai del дума pestar, rodel pi slava, dar kova kai rodel e slava koleski kai dinea les drom, kodova si ciacio hai andă leste nai khanci ohamno. <sup>19</sup> Ni dinea tumen o Moisea e kris? Dar nici iekh anda tumende ni încearele e kris. Soste roden te mudaren man?

<sup>20</sup> Hai ăl manuș dine les anglal:

— Si tut beng andă tute, kon rodel te mudarel tut?

<sup>21</sup> O Isus dineas anglal:

— Kerdem ăk buki hai sea mirin tumen. <sup>22</sup> Kodolaske o Moisea phendea tu-

menghe te cinen tumare ciaven tele, na kă si katar o Moisea hai katar ăl dada. Hai tume i ando ghes le Sabatosko keren le ciavorănghe o cinimos tele.<sup>n</sup> <sup>23</sup> Kana ăl ciave si cinde tele ando ghes le Sabatosko kaște na avel ușteadi e kris le Moiseaski, atunci soste holeaon pă mande, kă sasteardem saoro trupo ăk manușăsko ando ghes le Sabatosko? <sup>24</sup> Na mai krisin pala sar dikheol, dar krisin pala o ciacimos!

### Si o Isus o Kristos?

<sup>25</sup> Atunci niște manuș anda kola kai beșenas ando Ierusalimo phendes:

— Nai kadava o manuș kai roden on te mudaren les? <sup>26</sup> Dikh kă del дума te așundeol hai on ni phenen leske khanci. Na oare ăl mai bare ciaces gianen kă ov si o Kristos? <sup>27</sup> Dar ame gianas katar avel ov, dar kana va avela o Kristos, konik ni va gianela katar avel.

<sup>28</sup> Kodolaske o Isus kana sikavelas ande bar le Temploski, delas mui:

— Tume i pringianen man hai gianen i katar sem? Dar me ni avilem mandar, dar kova kai dinea man drom si ciaces, hai tume ni pringianen les. <sup>29</sup> Me pringianav les anda kodoia kă avav lestar hai ov dinea man drom.

<sup>30</sup> Kodolaske rodenas te astaren les, dar koniva ni ciuteas o vast pă leste, kă ni avilosas gi akanak lesko ciasco. <sup>31</sup> Hai but andal manuș pakeaies andă leste hai phenenas:

— Kana va avela o Kristos, va kerela mai but semnea dă sar kerdeas kadava?

<sup>v</sup>**7:22** Geneza 17:12

### Ăl bare le evreenghe kamen te astaren le Isusos

<sup>32</sup> Ăl fariseia așundes so phenenas pohalea ăl manuș anda o Isus, hai on andăk than le mai barența le rașaienghe dine drom niște gărzi te astaren les. <sup>33</sup> Atunci o Isus phendeas:

— Mai sem tumentă ăk țira timpo hai pala kodoia giav koleste kai dinea man drom. <sup>34</sup> Va rodna man, dar ni va arakhena man, hai tumen ni daștin te aven kai me sem.

<sup>35</sup> Atunci ăl bare le evreenghe phenedes mașkar peste:

— Kai kamel te gial kadava, ta na daștis te arakhas les? Kamel te gial kăl evreea kai si risipime mașkar ăl greci hai te sikavel le grecen? <sup>36</sup> Sar hakeardeol kadal vorbe kai phendea len: «Va rodna man, dar ni va arakhena man» hai «tumen ni daștin te aven kai me sem»?

### O Isus o pai le viațako

<sup>37</sup> Ando paluno hai mai baro ghes le bare ghesengo, o Isus beșlos andă pîrnende hai dineas mui:

— Kana dakoniva si trușalo, te avel mande hai te pel! <sup>38</sup> Kova kai pakeal andă mande, anda lesko ilo va thabdela pîrîia paienghe kai den viața, sar ramol e skriptura.<sup>o</sup>

<sup>39</sup> Ov phenelas kadaia anda o Duho, kai sas te len les ăk țira mai înkeal kodola kai pakean andă leste, kă o Duho Sfînto înkă nas dino, anda kodoia kă gi

akanak o Del ni sikadeasas kabor dă baro si o Isus.

### Ăl manuș han pes andai kauza le Isusoski

<sup>40</sup> Kana așundes kadal vorbe, aver phenenas:

— Ciaces kadava si o Prooroko.<sup>p</sup>

<sup>41</sup> Aver phenenas:

— Kadava si o Kristos.

Hai aver phenenas:

— Sar, andai Galileea va avela o Kristos? <sup>42</sup> Ni phenel e skriptura kă o Kristos va avela andal ciave le Davidoske hai anda o Betleemo, o gav katar sas o David?

<sup>43</sup> Kadea kă ăl manuș pharadiles anda leski kauza. <sup>44</sup> Hai aver anda lende kamenas te astaren les, dar konik ni ciuteas o vast pă leste.

### But andal bare le evreenghe ni pakean ando Isus

<sup>45</sup> Atunci risailes ăl gărzi kăl mai bare le rașaienghe hai kăl fariseia, hai kadala pușle len:

— Soste ni andinen les?

<sup>46</sup> Ăl gărzi dines anglal:

— Nici ăk data ni dineas дума kadea ăk manuș.

<sup>47</sup> Atunci ăl fariseia dine len anglal:

— Senas i tume tharde? <sup>48</sup> Pakeaias andă leste da iekh andal mai bare sau andal fariseia? <sup>49</sup> Ăl manuș kadala, save ni pringianen e kris, si talai armai le Devleski!

\*7:35 O kuvînto „greci” kathe hakeardeol neevreea.

7:38 Isaia 58:11; Exodo 17:6 P7:40 Ioan 1:21

but pakeaies andă leste, dar kă darailes katar ăl fariseia, ni phenenas orkaske, kaște na aven dine avri andai sinagoga le evreenghi. <sup>43</sup> Anda kodoia kă placiuias len te aven cinstime mai but katar ăl manuș dă sar katar o Del.

<sup>44</sup> O Isus dineas mui:

— Kon pakeal andă mande, ni pakeal andă mande dar pakeal andă kova kai dinea man drom. <sup>45</sup> Hai kon dikhel man man, dikhel koles kai dinea man drom.

<sup>46</sup> Me avilem sar lumina ande lumea, ka saoră save pakean andă mande ta na mai train ando întuneariko. <sup>47</sup> Hai kana dakoniva așunel mîră vorbe hai ni înkearel len, na me krisov les. Kăci ni avilem te krisov e lumea, dar avilem te hastravav e lumea. <sup>48</sup> Kon ciudel man hai ni lel mîră vorbe, si so te krisol les: ăl vorbe save phendem len, kodola va krisona les ando paluno ghes. <sup>49</sup> Anda kodoia kă me ni dinem дума mandar, dar o Dad, kai dinea man drom, ov poruncisardea manghe so te phenav hai so te dav дума. <sup>50</sup> Hai gianav kă leski porunka anel viața veșniko. Kodolaske so me dav дума, dav дума sar phendeas manghe o Dad.

### O umilimos le Isusosko

**13** Sas angla o ghes o baro le Nakhimasko. <sup>u</sup> O Isus gianelas kă avilos lesko ciasco kaște nakhel andai lumea kadaia ko Dad. Totdeauna, iubilas piren

\*13:1 O ghes o baro le Nakhimasko si o ghes kana ăl evreea anen peske goghi ko ghes kana o îngero le mulimasko nakhlos pașa lende ando Egipto hai on hastrailles othar.

<sup>u</sup>13:1 Exodo 12:13-14

kai sas ande lumea, iubisardea len gi ko șăro. <sup>2</sup> Kana beșenas te han, o beng deja ciuteasas ando ilo le Iudasko, o ciavo le Simonosko Iskarioteano, o gîndo te biki-nel les. <sup>3</sup> O Isus gianindos kă o Dad dinea les saoră bukea andă vast, hai kă katar o Del avilos hai ko Del gial, <sup>4</sup> uștilos katar e sinia, ciuteas rigate pe țoale, lileas ăk ștergari hai phanglea pes lesa. <sup>5</sup> Pala kodoia ciuteas pai andăk ligheano hai începosailos te thovel ăl pîrne le ucenicenghe hai te khosel len le ștergaresa kai sas phanglo. <sup>6</sup> Kana areslos ko Simon Petru, kadava phendea leske:

— Raia! Tu te thoves mîră pîrne?

<sup>7</sup> O Isus dinea les anglal:

— Akanak ni hakeares so kerav, dar pala ăk timpo va hakearesa.

<sup>8</sup> O Petre phendea leske:

— Nici ăk data ni va thovesa mîră pîrne!

O Isus dinea les anglal:

— Kana ni thovava tut, nai te avel tut rig manța!

<sup>9</sup> O Simon Petru phendea leske:

— Raia, na numa mîră pîrne! I mîră vast hai i muro șăro!

<sup>10</sup> O Isus phendea leske:

— Kova kai si naiardo, ni trăbul te thovel pes, numa pal pîrne, kă si ujo dă sea. Hai tume sen uje, dar na sea.

<sup>11</sup> Kodolaske phendeas: „na sea sen uje”, kă gianelas kon bikinel les.

Kana e kukin le ghiveski ni perel ande phuv hai nici ni merel, atunci aciol korkoro. Dar kana merel, anel but rodo. <sup>25</sup> Kova kai iubil pi viața, va hasarela lan, dar kon urîl pi viața ande lumea kadaia, va înkearela lan andai viața veșniko. <sup>26</sup> Kana slujila manghe dakoniva, te înkeardeol pala man! Hai kai sem me, othe va avela i muro slujitori. Kana dakoniva slujila manghe, o Dad va cinstila les.

<sup>27</sup> Akanak muro ilo si tulburime. Hai so te phenav? «Dade, hastra man anda o ciaso kadava»? Dar kodolaske areslem ko ciaso kadava. <sup>28</sup> Dade, sikav kabor dă baro si keo anav!

Atunci avilos âk glaso anda o ceri:

— Sikadem les, hai pale va sikavava les.

<sup>29</sup> Kodolaske âl but manuș kai sas othe hai așundes, phenenas kă sas âk bu-buiimos. Aver phenenas:

— Âk îngero dinea leske дума.

<sup>30</sup> O Isus dineas len anglal:

— Na anda mande așundineailos kadav glaso, dar anda tumende. <sup>31</sup> Akanak si e kris kadai lumeaki, akanak o mai baro kadal lumeako va avela ciudino avri. <sup>32</sup> Hai me, kana va avava vazdino pa-i phuv,<sup>r</sup> va țîrdava saorân mande.

<sup>33</sup> Phendea kadaia te sikavel sar si te merel.

<sup>34</sup> Atunci âl manuș dine les anglal:

— Ame așundeam ande Kris kă o Kristos aciol pentru totdeauna.<sup>r</sup> Dar sar

phenes tu kă o Ciavo le Manușăsko trăbul te avel vazdino? Kon si kadav Ciavo le Manușăsko?

<sup>35</sup> Atunci o Isus phendea lenghe:

— E lumina mai si âk țîra timpo tumența. Phiren kabor timpo si tumen lumina, kaște na astarel tumen o tunearikan! Kon phirel ando tunearikan ni gîanel kai gial. <sup>36</sup> Kabor timpo si tumen lumina, pakean ande lumina, kaște aven manuș luminake!

Păce phendea lenghe kadal bukea, o Isus teleardeas hai garadilos lendar.

### But manuș ni pakeaies

<sup>37</sup> Dar, ku sea kă kerdeasas kadikitea semnea angla lende, sa ni pakeanas andă leste, <sup>38</sup> kaște kerdeon âl vorbe le proorokoske Isaia:

„Raia, ciaces ni pakeaias koniva amare vorbe?

Hai ciaces, koniva ni dikhles âl bukea kerde katar o vast o zuralo le Raiesko?”<sup>s</sup>

<sup>39</sup> Kodolaske ni daștinias te pakean ando Isus, kă o Isaia pale phendeas:

<sup>40</sup> „Korardeas lenghe iakha hai zurardeas lengo ilo, kaște na dikhlen le iakhența hai ta na hakearen le ilesa hai ta na rin pes kaște sastearav len.”<sup>t</sup>

<sup>41</sup> O Isaia phendea kadala kă dikhleas leski slava hai dineas дума anda les-te. <sup>42</sup> Kear kadea, kear andal mai bare,

<sup>q</sup>12:32 Ioan 3:14

<sup>r</sup>12:34 Salmi 72:17; 89:4; 89:35–37; 110:1,4; Isaia 9:7; Ezekiel 37:25

<sup>s</sup>12:38 Isaia 53:1 <sup>t</sup>12:40 Isaia 6:10

<sup>50</sup> O Nikodim, kova savo avilosas mai anglal ko Isus hai savo sas iekh anda lende, phendea lenghe:

— <sup>51</sup> Amari kris krisol le manușăs kana ni așunela les mai anglal hai kana ni gîanel so kerdeas?

<sup>52</sup> On dine les anglal:

— I tu san andai Galileea? Rode hai dikh andăl lila, kă andai Galileea nai te înklel nici âk prooroko.

### E giuvli kai kurvisardeas

<sup>53</sup> (Hai ghelos fiosavo kă peo kher.

**8** Hai o Isus ghelos ko Plai le Măslî-nengo. <sup>2</sup> Hai detehara andai reat pale avilos ko Templo, hai saoră manuș aviles leste. Ov beșlos tele hai sikavelas len. <sup>3</sup> Atunci niște manuș kai sikades e kris hai niște fariseia andine leske âk giuvli astardi kai kurvilas, ciute lan ando mașkar le manușăngo <sup>4</sup> hai phendes le Isusoske:

— Sikaiitorina, e giuvli kadaia sas astardi kana sovelas âk manușăsa. <sup>5</sup> O Moisea poruncisardeas amenghe ande kris<sup>q</sup> te mudaras barănța kadalendar giuvlea. Tu so phenes?\*

<sup>6</sup> Phenenas kadea kaște probin les kaște daștin te arakhen leske daicii doș. Dar o Isus banghilos hai ramolas le naisesa p-e phuv.<sup>r</sup> <sup>7</sup> Hai kă on sa pucenas les, uștilos hai phendea lenghe:

— Saves anda tumende nai les bezeh, te ciudel anglal le barăsa andă late!<sup>s</sup>

<sup>8</sup> Hai pale banghilos hai ramolas p-e phuv. <sup>9</sup> Păce on așundes, âl mai bare teleardeas iekh po iekh, mai anglal âl phure, kadea kă o Isus acilos korkoro hai e giuvli ando mașkar. <sup>10</sup> O Isus uștilos hai phendea lake:

— Giuvlie, kai si on? Konik ni phenel kă trăbul te meres?

<sup>11</sup> Hai oi phendea leske:

— Nici iekh, raia!

Hai o Isus phendeas:

— Nici me ni phenav kă trăbul te meres. Gia hai dakanara ta na mai keres bezeh!<sup>†</sup>

### O Isus si e lumina le lumeaki

<sup>12</sup> O Isus pale dinea lenghe дума:

— Me sem e lumina le lumeaki. Savo avel pala mande ni va phirela nici âk data ando întunearikan, hai va avela les e lumina le viața.

<sup>13</sup> Kodolaske âl fariseia phende leske:

— Tu phenes korkoro anda tute, kadea kă ki mărturia nai ciacii.

<sup>14</sup> O Isus dinea len anglal:

— Kear kana me phenav korkoro anda mande, mîrî mărturia si ciacii, kă me gianav katar avilem hai kai giav. Dar tume ni gianen katar avilem hai nici kai giav. <sup>15</sup> Tume krison âk krisimasa manușăsko. Me ni krisov kanikas. <sup>16</sup> Hai kear kana krisov, muro krisimos si ciacio, pentru kă ni krisov korkoro, hai o Dad kai dinea man drom si manța. <sup>17</sup> Kear

\***8:5** Âl manuș ni phendes sea so ramol pes ande kris.

<sup>†</sup>**8:11** So si ando paranteze (7:53–8:11) ni arakhadol andă saoră manuskrise purane.

<sup>q</sup>8:5 Deuteronomo 22:22–24; Levitiko 20:10

<sup>r</sup>8:6 Ieremia 17:13

<sup>s</sup>8:7 Deuteronomo 13:9; 17:7

andă tumari kris si ramome kă e mărturia duie manușanghi si ciacii. <sup>18</sup> Me phenav o ciacimos anda mande hai i o Dad savo dinea man drom phenel o ciacimos anda mande!

<sup>19</sup> Atunci on phende leske:

— Kai si keo dad?

O Isus dneas anglal:

— Tume ni pringianen man nici man, nici mîră Dades. Te pringianenas man, pringianenas i mîră Dades.

<sup>20</sup> O Isus phendeas kadal vorbe kana sikavelas le manușan ko Templo pașa o than kai andeon ăl love. Hai koniva ni astardeas les, kă ni avilosas gi akanak lesko ciaso.

### O Isus nai andai lumea kadaia

<sup>21</sup> Kodolaske pale dinea lenghe duma:

— Me telearav hai tume si te roden man, hai si te meren andă tumaro bezeh. Kai me giav, tume ni daștin te aven.

<sup>22</sup> Kadea kă ăl bare le evreenghe phendes:

— Si te mudarel pes? Kă phenel: «Kai me giav, tume ni daștin te aven».

<sup>23</sup> Ov phendea lenghe:

— Tume sen katar telal, hai me sem opral. Tume sen andai lumea kadaia, me ni sem andai lumea kadaia. <sup>24</sup> Anda kodoia phendem tumenghe kă si te meren andă tumare bezeha, kă ta na pakeana kă ME SEM,\* si te meren andă tumare bezeha.

<sup>25</sup> Kadea kă on phende leske:

— Kon san tu?

O Isus dinea len anglal:

— Me sem kon me phendem tumenghe anglal kă sem. <sup>26</sup> But si man phenimasko hai krisimasko anda tumende, dar kova kai dinea man drom phenel o ciacimos, hai me so așundem lestar kodoia phenav le lumeake.

<sup>27</sup> On ni hakeardes kă delas lenghe duma anda o Dad. <sup>28</sup> Hai kadea o Isus phendea lenghe:

— Kana tume va vazdena le Ciaves le Manușăsko, atunci va pringianena kă me sem, hai kă ni kerav khanci mandar, dar orso phenav si sar sikadea man muro Dad. <sup>29</sup> Hai kova kai dinea man drom si manța. Ni muklea man korkoro, kă întotdeauna kerav so les placiol les.

<sup>30</sup> Kana o Isus phenelas ăl bukea kadala but manuș pakeaies andă leste.

### O ciacimos hastravel tut

<sup>31</sup> Kodolaske o Isus phendeas le evreenghe save pakeaies andă leste:

— Kana sa va kerena mîră vorbe, ciaces sen mîră ucenicea. <sup>32</sup> Hai si te pringianen o ciacimos, hai o ciacimos va kela tumen liberea.

<sup>33</sup> On dine les anglal:

— Ame seam ăl clave le Avraamoske, hai kanikaske nici ăk data ni seamas robi. Sar phenes tu kă «si te aven liberea?»

<sup>34</sup> O Isus dinea len anglal:

— Ciaces, ciaces phenav tumenghe: orkon trail ando bezeh si robo le bezehăske. <sup>35</sup> O robo ni aciol ando kher pentru totdeauna, dar o ciavo aciol pentru

— <sup>5</sup> Soste ni bikindineailos kadav parfumo trine șălența dinarea\* hai te dneas pes le ciorănghe?

<sup>6</sup> Dar phendeas kadaia na kă sas les grija katar ăl cioră dar kă ov sas cior hai leste sas e punga le lovenghi hai lelas so ciulas pes andă la. <sup>7</sup> Atunci o Isus phendeas:

— Muk lan, kă oi înkeardea les anda o ghes mîră prahomasko! <sup>8</sup> Kă ăl cioră si tumența întotdeauna, dar me ni sem tumența întotdeauna.

<sup>9</sup> Hai but manuș andal evreea așundes kă o Isus si ande Betania hai aviles, na numa anda o Isus, dar i te dikhen le Lazăros, saves vazdea les andal mule. <sup>10</sup> Atunci ăl bare le rașaienghe hotărîsardes te mudaren i le Lazăros, <sup>11</sup> kă anda leski kauza but andal evreea telearenas lendar hai pakeaies ando Isus.

### O Isus si primime sar thagar ando Ierusalimo

<sup>12</sup> Andă le dongo ghes, ăl but manuș kai avilesas kăl ghesa ăl bare, kana așundes kă o Isus avel ko Ierusalimo, <sup>13</sup> liles kreci palmieroske, înklistes leske anglal, hai denas mui:

— „Osana!†

Kova kai avel ando anav le Raiesko si binekuvintime”,<sup>o</sup>

o thagar le Israelosko!

<sup>14</sup> O Isus arakhleasas ăk hăroro hai uștilos pă leste, pala sar si ramome:

<sup>15</sup> „Na dara, e cei le Sionoski:

Ita, keo thagar avel

înklisto păk puio hărneako.”<sup>p</sup>

<sup>16</sup> Leske ucenicea ni hakeardes anglal ăl bukea kadala, dar mai palal, kana o Del sikadeas kabor dă baro si o Isus, atunci andine peske goghi kă ăl bukea kadala sas ramome anda leste, hai kerdineailos leske.

<sup>17</sup> Atunci ăl manuș kai sas lesa kana dneas mui le Lazăros anda o than le prahomasko hai vazdea les andal mule phenenas mereo so dikhles. <sup>18</sup> Hai kodolaske înklistes but manuș angla leste, kă așundes kă kerdeasas o semno kodova. <sup>19</sup> Atunci ăl fariseia phenenas mașkar peste:

— Dikhen kă ame ni aresas kathinende. Ita kă e lumea gial pala leste.

### O Isus del duma anda peo merimos

<sup>20</sup> Mașkar kola kai avilesas kăl ghesa ăl bare te înkinon pes, sas i niște greci.

<sup>21</sup> Kadala aviles ko Filip, kova kai sas andai Betsaida le Galileeaki, hai rughisarde les:

— Raia, kamas te malos le Isusosa.

<sup>22</sup> O Filip ghelos hai phendeas le Andreske, o Andrei hai o Filip gheles hai phendes le Isusoske. <sup>23</sup> Hai o Isus dinea len anglal:

— Avilos o ciaso kaște dikheol pes kabor dă baro si o Ciavo le Manușăsko. <sup>24</sup> Ciaces, ciaces phenav tumenghe:

\***12:5** Ăk dinari lelas ăk manuș păk ghes bukeako. †**12:13** O kuvînto osana si „slava leski”. Ando Purano lil „osana” hakeardeolas „hastra amen”.

<sup>o</sup>**12:13** Salmi 118:25-26    <sup>p</sup>**12:15** Isaia 62:11; Zaharia 9:9

\***8:24** ME SEM Ando Exodo 3:14 o anav ME SEM si o anav le RAIESko.

<sup>44</sup> Hai o mulo înklistos, phanglo pîr-endar hai vastendar doreanța pînzake hai lesko mui sas învâlume âk ștergare-sa. O Isus phendea lenghe:

— Putren les hai muken les te phirell!

### Ăl bare le evreenghe hotărîn te mudaren le Isusos

<sup>45</sup> Kadea kă but andal evreea kai avilesas ke Maria hai dikhlesas so kerdeasas o Isus, pakeaies andă leste. <sup>46</sup> Dar aver anda lende gheles kăl fariseia hai phende lenghe so kerdeas o Isus. <sup>47</sup> Atunci ăl rașaia ăl bare hai ăl fariseia kides âk konsilo hai phenenas:

— So te keras? Kă o manuș kadava kerel but semnea. <sup>48</sup> Kana mukasa les kadea, sea va pakeana andă leste hai ăl romaia va pakeana kă ov kamel te avel thagar, hai va avena hai va nimicina i amaro than o sfînto hai i amaro poporo.

<sup>49</sup> Dar iekh anda lende, o Kaiafa, savo ando bărș kodova sas o rașai o baro, phendea lenghe:

— Tume ni gianen khanci, <sup>50</sup> hai nici ni gîndin kă si mai mișto anda amende te merel âk korkoro manuș anda o poporo hai ta na hasaol saoro neamo.

<sup>51</sup> Dar kadaia ni phendea lan pestar, hai kă sas o rașai o baro ando bărș kodova, proorocisardeas kă o Isus si te merel anda o neamo. <sup>52</sup> Hai na numa anda peo neamo, hai i te kidel le ciaven le Devleske, save si risipime andă aver thema, kaște aven iekh. <sup>53</sup> Atunci anda o ghes kodova hotărîsardes te mudaren les.

<sup>54</sup> Kodolaske o Isus ni mai phirelas te dikheol mașkar ăl evreea, dar teleardeas andai Betania, ando ținuto pașai mulani, andăk foro kai buciolas Efraim, hai acilos othe pe ucenicența.

<sup>55</sup> O Ghes o baro le evreenghe le Nakhimasko sas pașa, hai but uștiles katar ăl gava ko Ierusalimo, anglao ghes o baro kaște ujon pes.<sup>n</sup> <sup>56</sup> Kadea kă beșîndos ande bar le Temploski, rodenas le Isusos hai denas duma mașkar peste:

— So pakean? Va avela ko ghes o baro?

<sup>57</sup> Dar ăl bare le rașaienghe hai ăl fariseia dinesas porunci kă kana gianela dakoniva kai si o Isus, te phenel lenghe kaște astaren les.

### E Maria makhel ăl pîrne le Isusoske

O Matei 26:6-13; O Marko 14:3-9

**12** Kadea kă șove ghesența angla o ghes o baro le Nakhimasko, o Isus avilos ande Betania, kai sas o Lazăro, saves vazdea les andal mule. <sup>2</sup> Hai othe kerde leske hamos. E Marta slujilas hai o Lazăro sas iekh anda kola kai beșenas lesa ke sinia. <sup>3</sup> Atunci e Maria lileas âk epaș okavaki parfumo nardosko ujo, but kuci, hai makhleas ăl pîrne le Isusoske hai khosleas leske pîrne pe balența. Hai o kher pherdilos katar o khandimos le parfumosko. <sup>4</sup> Atunci iekh andal leske ucenicea, o Iuda o Iskarioteano, savo urmealas te bikinel les, phendeas:

totdeauna.<sup>t</sup> <sup>36</sup> Kodolaske kana o Ciavo kerel tumen liberea, si te aven ciaces liberea. <sup>37</sup> Gianav kă sen ăl ciave le Avraamoske, dar roden te mudaren man, kă mîră vorbe nai len than andă tumende. <sup>38</sup> Me phenav so dikhlem kana semas le Dadesa, hai i tume keren kadea sar așunden katar tumaro dad.

<sup>39</sup> On dines anglal:

— Amaro dad si o Avraam.

O Isus phendea lenghe:

— Te senas ăl ciave le Avraamoske, kerenas ăl fapte le Avraamoske. <sup>40</sup> Dar akanak roden te mudaren man man, âk manuș savo phendea tumenghe o ciacimos kai așundem katar o Del. Kadea daicii o Avraam ni kerdeas. <sup>41</sup> Tume kerren ăl fapte tumare dadeske.

On phende leske:

— Ame ni seam ciave kerde andai kurvia. Si amen numa âk dad, o Del.

<sup>42</sup> O Isus phendea lenghe:

— Te sas o Del tumaro dad, iubinas man man, kă me înklistem katar o Del hai sem kathe. Ni avilem kă me kamen, dar ov dinea man drom. <sup>43</sup> Soste ni hakearen so phenav tumenghe? Kodolaske kă ni daștin te așunen katar mîră vorbe. <sup>44</sup> Tume sen katar tumaro dad o beng, hai kamen te keren so kamel tumaro dad. Ov dă anglal mudarelas, hai ni beșel ando ciacimos, kă andă leste nai ciacimos. Kana phenel o ohaiimos, del duma anda pire, kă si âk ohamno hai o dad le ohaiimasko. <sup>45</sup> Hai kă me phenav o ciacimos, ni pakean man. <sup>46</sup> Savo anda tumende daștil te sikavel kă si man

doș bezehăski? Kana phenav o ciacimos, soste ni pakean man? <sup>47</sup> Savo si katar o Del așunel katar ăl vorbe le Devleske. Kodolaske tume ni așunen, kă ni sen katar o Del.

### O Isus si mai anglal dă sar o Avraam

<sup>48</sup> Ăl bare le evreenghe dine les anglal:

— Ni phenas ame mișto kă san samariteano hai si tut beng?

<sup>49</sup> O Isus dineas anglal:

— Nai man beng, dar me cinstiv mîră Dades hai tume ni cinstin man. <sup>50</sup> Me ni rodav mîră slava, si iekh savo rodel lan hai ov si o krisitori. <sup>51</sup> Ciaces, ciaces phenav tumenghe: kana orsavo kerel mîră vorbe, nai te merel nici âk data.<sup>u</sup>

<sup>52</sup> Kadea kă ăl bare le evreenghe phende leske:

— Akanak gianas kă si tut beng: o Avraam mulos hai i ăl proorocea, hai tu phenes: «Kana orsavo kerel mîră vorbe, nai te merel nici âk data.» <sup>53</sup> San tu mai baro dă sar amaro dad o Avraam, savo mulos? Hai i ăl proorocea mules. Kon phenes tu kă san?

<sup>54</sup> O Isus dineas anglal:

— Kana me phenav kabor dă baro sem me, mîră slava nai khanceski. Muro Dad sikavel kabor dă baro sem me, ov anda savo tume phenen: «si amaro Del.» <sup>55</sup> Hai tume ni pringianen les, dar me pringianav les. Kaște phenav kă ni pringianav les semas âk ohamno sar tumende. Dar me pringianav les hai kerav leske vorbe. <sup>56</sup> Tumaro dad o Avraam hu-

<sup>n</sup>11:55 Numerea 9:6-12; 2 Kronici 30:17-19

<sup>t</sup>8:35 Geneza 21:10; Galateni 4:30 <sup>u</sup>8:51 Ioan 3:16; 5:24; 6:47

klos dă bukurie kă si te dikhel o ghes mîră avimasko. Dikhlea les hai bukuri-sailos.<sup>v</sup>

<sup>57</sup> Kadea kă ăl bare le evreenghe phen-de leske:

— Nai tut nici peinda bărș hai dikhean le Avraamos?

<sup>58</sup> O Isus phendea lenghe:

— Ciaces, ciaces phenav tumenghe: Mai anglal gi kai te kerdeol o Avraam, ME SEM.

<sup>59</sup> Kadea kă liles bar kaște ciuden andă leste.<sup>w</sup> Dar o Isus garadilos hai înklistos andai bar le Temploski.

### O sastearimos le korăsko

**9** Kana nakhelas, o Isus dikhleas ăk manuș koro dă kana kerdilos. <sup>2</sup> Hai leske ucenicea pușle les:

— Rabi,<sup>x</sup> kon kerdeas bezeh da biandilos koro kadav manuș, ov sau lesko dad hai leski dei?

<sup>3</sup> O Isus dineas anglal:

— Nai kă kerdes bezeh nici o manuș kadava, nici leske dada, hai kadea kerdilos te daștil pes te avel sikade andă leste ăl fapte le Devleske. <sup>4</sup> So si ghes trăbul te keras ăl fapte koleske savo dinea man drom. Avel e reat, kana konik ni daștil te kerel buki. <sup>5</sup> Kabor sem ande lumea, sem e lumina le lumeaki.

<sup>6</sup> Păce phendeas kadal vorbe, ciungardeas p-e phuv hai anda o ciungarimos kerdeas cik hai makhleas ăl iakha le korăske le cikasa. <sup>7</sup> Pala kodoia phendea leske:

— Gia hai thov tut ando pai kai buciol Siloamo

(savo hakeardeol „dino drom”).

Atunci ov ghelos hai thodea pes hai risailos dikhindos.<sup>y</sup> <sup>8</sup> Kadea kă ăl vecini hai kola kai pringiandesas les mai anglal kă manghelas phenenas:

— Nai kadava kai beșelas hai manghelas?

<sup>9</sup> Aver phenenas:

— Ov si.

Aver phenenas:

— Na, dar ameal lesa.

Hai ov phenelas:

— Me sem!

<sup>10</sup> Kadea kă phende leske:

— Sar putardiles ke iakha?

<sup>11</sup> Ov dineas anglal:

— O manuș kai buciol Isus kerdeas cik hai makhleas mîră iakha hai phendea manghe: «Gia ko pai o Siloamo hai thov tut andă leste!» Kadea kă ghelem hai thodem man hai avile mîră iakha.

<sup>12</sup> Hai phende leske:

— Kai si o manuș kodova?

Ov phendeas:

— Ni gianav.

### Ăl fariseia pučen le korăs sar sastilos

<sup>13</sup> Îngheardes kăl fariseia koles kai sas mai anglal koro. <sup>14</sup> Hai sas ăk ghes Sabatosko kana o Isus kerdeasas cik hai putardeasas leske iakha. <sup>15</sup> Atunci ăl fariseia pușle les i on sar aviles leske iakha. Hai ov phendea lenghe:

phral. <sup>20</sup> Kana e Marta așundeas kă avel o Isus, înklistis angla leste. Dar e Maria beșelas ando kher. <sup>21</sup> Atunci e Marta phendeas le Isusoske:

— Raia, te afi sanas kathe, muro phral ni afi mulosas. <sup>22</sup> Dar i akanak gianav kă orso manghes katar o Del, o Del va dela tut.

<sup>23</sup> O Isus phendea lake:

— Keo phral va uștela andal mule.

<sup>24</sup> E Marta phendea leske:

— Gianav kă va uștela andal mule, ke învierea ando paluno ghes.

<sup>25</sup> O Isus phendea lake:

— Me sem e învierea hai e viața. Kon pakeal andă mande, kear kana merela, va traila, <sup>26</sup> hai sea kai train hai pakean andă mande ni va merena nici ăk data. Pakeas tu e buki kadaia?

<sup>27</sup> Oi phendea leske:

— Da, Raia, me pakeav kă tu san o Kristos, o ciavo le Devlesko, saves ajukearas les te avel ande lumea.

<sup>28</sup> Hai phenindos kadala ghelis hai dineas mui rigate pe phea le Maria hai phendea lake:

— O Sikaiitori si kathe hai del tut mui.

<sup>29</sup> Sar oi așundeas, uștilis sigo hai teleardeas leste. <sup>30</sup> O Isus înkă ni întrisos ando gav hai sas ando than kai maladea les e Marta. <sup>31</sup> Atunci ăl evreea kai sas le Mariasa ando kher hai mîngîinas lan, kana dikhles kă e Maria uștilis sigo hai înklel avri, gheles pala late, kă pakeaies kă gial ko than le prahomasko te rovel othe. <sup>32</sup> Atunci kana e Maria areslis kai sas o Isus hai dikhlea les, pelis kă leske pîrne hai phendeas leske:

— Raia, te afi sanas kathe, ni afi mulosas muro phral.

<sup>33</sup> Atunci kana o Isus dikhlea lan rovindos, hai le evreen kai avilesas lasa rovindos, holeailos ando duho hai izdraias andă peste. <sup>34</sup> Pușleas:

— Kai ciuten les?

Hai on phendes:

— Raia, av hai dikh!

<sup>35</sup> O Isus rovelas. <sup>36</sup> Atunci ăl evreea phendes:

— Ita kabor iubilas les!

<sup>37</sup> Dar aver mașkar lende phendes:

— Oare ni daștilas kadava savo putardeas ăl iakha le korăske te kerel ta na merel nici o Lazăro?

<sup>38</sup> Deci o Isus pale holeailos andă peste, ghelos ko than le prahomasko, savo sas ăk peștera hai ăk bar sas ciutino ko mui. <sup>39</sup> O Isus phendeas:

— Den rigate o bar!

E Marta, e phei le muleski, phendea leske:

— Raia, deja khandel, kă si mulo dă ștar ghes.

<sup>40</sup> O Isus phendea lake:

— Ni phendem tuke kă kana pakeasa, va dikhesa e slava le Devleski?

<sup>41</sup> Kadea kă dines rigate o bar. Hai o Isus vazdeas ăl iakha opre hai phendeas:

— Dade, nais tuke kă așundeas man.

<sup>42</sup> Hai me gianav kă întotdeauna așunes man, dar phendem kadaia anda saoră manuș kai si kathe, kaște pakean kă tu dinean man drom.

<sup>43</sup> Păce phendeas kadala, dinea mui glasosa zuralo:

— Lazăre, av avri!

<sup>v</sup>8:56 Geneza 12:1-3; 22:13-15    <sup>w</sup>8:59 Levitiko 24:13-16    <sup>x</sup>9:2 Ioan 1:38

<sup>y</sup>9:7 2 Thagara 5

Dadeske, ta na pakean man!<sup>38</sup> Dar kana kerav len, kear kana man ni pakean man, pakean ăl bukea kaște hakearen hai te pringianen kă o Dad si andă mande, hai me ando Dad!

<sup>39</sup> Kodolaske pale rodenas te astaren les, dar ov hastralos anda lenghe vast.  
<sup>40</sup> O Isus pale ghelos înkealtar o Iordano, ando than kai boldeasas o Ioan anglal, hai acilos othe.  
<sup>41</sup> Hai but manuș aviles leste hai phenenas:

— O Ioan ciaces ni kerdeas nici ăk semno, dar sea so phendeas ov anda kadava si ciace.

<sup>42</sup> Hai othe but pakeaie andă leste.

### O Isus giuvindil le Lazăros

**11** Hai ăk manuș sas nasfalo, o Lazăr andai Betania kai beșenas e Maria hai e Marta, laki pheii. <sup>2</sup> E Maria sas koia kai makhleas le Raies parfumosa hai khosleas leske pîrne pe balența,<sup>1</sup> hai lako phral o Lazăr sas nasfalo.  
<sup>3</sup> Kodolaske ăl pheia dines drom ko Isus, phenindos:

— Raia, ita, kova saves iubis les si nasfalo.

<sup>4</sup> Hai kana o Isus așundeas, phendeas:  
— O nasfalimos kadava nai anda o merimos hai si andai slava le Devleski, kaște avel sikado prin leste kabor dă baro si o Ciavo le Devlesko.

<sup>5</sup> O Isus iubilas le Marta, lake phea hai le Lazăros. <sup>6</sup> Deci kana așundeas kă ov si nasfalo, atunci acilos dui ghes ando

than kai sas. <sup>7</sup> Pala kadaia phendeas le ucenicenghe:

— Haidin te gias pale ande Iudeia!

<sup>8</sup> Ăl ucenicea phende leske:

— Rabi, akanak ăl bare le evreenghe rodenas te mudaren tut barănta,<sup>m</sup> hai pale kames te gias othe?

<sup>9</sup> O Isus dineas anglal:

— Nai deșudui ciasuri ando ghes? Kana dakoniva phirel o ghes, ni împedekil pes, kă dikhel e lumina kadal lumeaki.  
<sup>10</sup> Dar kana dakoniva phirel e reat, împedekil pes, kă nai les lumina.

<sup>11</sup> Pala kadal vorbe phendea lenghe:

— O Lazăro, amaro amal, sovel, dar giav te vazdav les andai lindri.

<sup>12</sup> Kadea kă ăl ucenicea phende leske:

— Raia, kana sovel, va kerdeola mișto.

<sup>13</sup> Dar o Isus dineas дума anda lesko mulimos, dar on gîndinas kă del дума andai odihna le sovimaski. <sup>14</sup> Atunci o Isus phendea lenghe te hakearen:

— O Lazăro mulos. <sup>15</sup> Hai bukuriv man anda tumende kă ni semas othe, kaște pakean. Dar haidin te gias leste!

<sup>16</sup> Atunci o Toma kai buciolas Geamăno phendeas kolenghe kai sas lesa ucenicea:

— Haidin te gias i ame kaște meras le Isusosa!

<sup>17</sup> Atunci kana avilos o Isus, așundeas kă o Lazăro si dă ștar ghes ando than le prahomasko. <sup>18</sup> E Betania sas pașa o Ierusalimo, kam kă trin kilometrea,<sup>\*</sup> <sup>19</sup> hai but andal evreea avilesas ke Marta hai ke Maria kaște mîngîin len anda lengo

— Ciutea manghe cik pâl iakha, thodem man hai dikhav.

<sup>16</sup> Kodolaske aver andal fariseia phenenas:

— O manuș kadava nai katar o Del, kă ni înkearel o Sabato.

Aver phenenas:

— Sar daștil ăk manuș bezehalo te kerel kadea semnea?

Hai pharadiles mașkar lende.

<sup>17</sup> Atunci pale phendes le korășke:

— Tu so phenes anda leste kă putardeas ke iakha?

Ov phendeas:

— Si ăk prooroko.

<sup>18</sup> Dar ăl bare le evreenghe ni pakeaias kă ov sas koro hai akanak dikhel, gi kana ni dines mui leske dades hai leskeda. <sup>19</sup> Hai pușle len:

— Si kadava tumaro ciavo, anda savo phenen kă kerdilos koro? Sar da dikhel akanak?

<sup>20</sup> Kadea kă lesko dad hai leski dei dineanglal:

— Gianas kă kadava si amaro ciavo hai kă kerdilos koro. <sup>21</sup> Dar sar dikhel akanak, ni gianas, hai ni gianas nici kon putardeas leske iakha. Pucen les les, kă ov si dăstul dă baro! Hai ov va dela дума korkoro anda peste.

<sup>22</sup> Leski dei hai lesko dad phende kadal vorbe, kă daranas katar ăl bare le evreenghe, kă on deja hotărîserdesas: kana dakoniva va phenela kă o Isus si o Kristos, te avel dino avri andai sinagoga.

<sup>23</sup> Kodolaske phende leski dei hai lesko dad:

— Si dăstul dă baro, pucen les les!

<sup>24</sup> Atunci pale dine mui le manușas kai sas koro hai phende leske:

— Phen o ciacimos angla o Del!<sup>\*z</sup> Ame gianas kă o manuș kadava si ăk bezehalo.

<sup>25</sup> Ov dinea len anglal:

— Me ni gianav kana si ăk bezehalo. Me iekh gianav: kă semas koro hai akanak dikhav.

<sup>26</sup> Atunci on pale phende leske:

— So kerdea tuke? Sar putardeas ke iakha?

<sup>27</sup> Ov dinea len anglal:

— Doar phendem tumenghe, dar ni așunden man. Soste kamen te mai așunen mai ăk data? Dar ni kamena i tume te kerdeon leske ucenicea?

<sup>28</sup> On zbărîsardes pă leste:

— Tu san lesko uceniko, hai ame seam ăl ucenicea le Moiseaske! <sup>29</sup> Ame gianas kă o Del dineas дума le Moiseaske,<sup>a</sup> dar anda kadava nici ni gianas katar si.

<sup>30</sup> O manuș dinea len anglal:

— Kate si e mirarea, kă tume ni gianen katar si ov hai ov putardeas mîră iakha!  
<sup>31</sup> Gianas kă o Del ni așunel le bezehalen, dar kana dakoniva cinstil le Devles hai kerel leski voia, kodoles așunel les o Del.

<sup>32</sup> Dă kana si e lumea ni așundineailos te putrel dakoniva ăl iakha ăk korășke kerdo koro anda pi dei. <sup>33</sup> Kana o manuș kadava ni afi sas katar o Del, ni daștilas te kerel daicii.

\***11:18** trin kilometrea Ando originalo 15 stadia, save si kam trin kilometri.

<sup>1</sup>**11:2** Ioan 12:3    <sup>m</sup>**11:8** Ioan 10:31

\***9:24** Phen o ciacimos angla o Del Ando originalo si: „De slava le Devles!”

<sup>z</sup>**9:24** Iosua 7:19    <sup>a</sup>**9:29** Exodo 33:11; Numerea 12:8

<sup>34</sup> On dine les anglal:

— Tu san kerdo ku sea ando bezeh hai tu sikaves amen amen?

Hai dine les avri.

### O koro pakeal ando Isus

<sup>35</sup> O Isus aşundeas kã dine les avri, hai kana arakhlea les phendea leske:

— Pakeas ando Ciavo le Manuşãsko?

<sup>36</sup> Ov dinea anglal:

— Kon si ov, raia, kaşte pakeav andã leste?

<sup>37</sup> O Isus phendea leske:

— Dikhlean les, si kova savo del duma tusa.

<sup>38</sup> Hai ov phendeas:

— Pakeav, Raia.

Hai înkinosailos leske. <sup>39</sup> O Isus phendeas:

— Me avilem ande lumea kadaia te dav e pronunţarea, kã kodola save ni dikhen, te dikhen, hai kola kai dikhen, te aresen korã.

<sup>40</sup> Hai nişte fariseia save sas lesa aşundes kadal vorbe hai phende leske:

— Kames te phenes kã i ame seam korã?

<sup>41</sup> O Isus phendeas lenghe:

— Te senas korã, ni senas doşale bezehãstar, dar akanak phenen: «Dikhas», kadea kã acion doşale.

### O Isus si o păstori o lacio

**10** — <sup>1</sup> Ciaces, ciaces phenav tumenghe: kova kai ni întril poa udar ande bar le brakheanghi hai hutel pa aver rig, kodova si cior hai tîlhari.<sup>b</sup>

<sup>2</sup> Dar kon întril poa udar si păstori le brakheango. <sup>3</sup> Kodoleske putrel o portari hai ăl brakhea aşunen lesko glaso, hai ov del mui pe brakhean pã anaveste hai gial angla lende avri. <sup>4</sup> Kana înkala-deas piren saorãn, gial angla lende, hai ăl brakhea gian pala leste, kã pringianen lesko glaso. <sup>5</sup> Dar nici ăk data ni gian pala ăk strãiino, hai va naşãna lestar, kã ni pringianen lesko glaso.

<sup>6</sup> E pilda kadaia phendea lan lenghe o Isus, dar on ni hakeardes so phenelas lenghe.

<sup>7</sup> Atunci pale phendea lenghe o Isus:  
— Ciaces, ciaces phenav tumenghe, me sem o udar le brakheango. <sup>8</sup> Sea kai aviles mai anglal mandar si cior hai tîlharea, hai ăl brakhea ni aşundes lendar.

<sup>9</sup> Me sem o udar.<sup>c</sup> Kana dakoniva va întrila prin mande, va avela hastrame. Va întrila, va înklela hai va arakhela ciar. <sup>10</sup> O cior ni avel, numa te ciorel, te cinel hai te nimicil. Me avilem ka len te avel len viaţa, hai oi te avel pherdi miştimos.

<sup>11</sup> Me sem o lacio păstori. O păstori o lacio del pi viaţa andal brakhea. <sup>12</sup> Dar kova kai si pokindo, savo nai păstori, hai ăl brakhea nai leske, kana dikhel kã avel o ruv, mukel le brakhean hai naşãl. Hai o ruv astarel hai pharavel le brakhean.

<sup>13</sup> Kova kai si pokindo naşãl, kã si pokindo hai ni hal les e grija le brakheanghi.

<sup>14</sup> Me sem o lacio păstori hai mîrãn pringianav len hai on pringianen man, <sup>15</sup> sar pringianel man o Dad, hai me pringianav le Dades, hai dav mîrî viaţa andal brakhea. <sup>16</sup> Mai si man aver brakhea sa-

ve nai anda kadav staulo. I kodolen trãbul te anav len. On va aşunena katar muro glaso, hai va avela ăk turma ăk păstoresa. <sup>17</sup> Anda kodoia iubil man o Dad, kã me dav mîrî viaţa kaşte lav lan palpale. <sup>18</sup> Konik ni lel mîrî viaţa, dar me alov te dav mîrî viaţa. Man si man zuralimos te dav lan, hai man si man zuralimos te lav lan palpale. E porunka kadaia lilem lan katar muro Dad.

<sup>19</sup> Andai kauza kadal vorbenghe pale kerdineailos pharaiimos maşkar ăl evreea,<sup>d</sup> <sup>20</sup> hai but anda lende phenenas:

— Si les beng, si dilo. Soste aşunen les?<sup>e</sup>

<sup>21</sup> Aver phenenas:

— Ăl vorbe kadala nai ăk manuşãske bengalo. Daştil ăk beng te putrel ăl iakha le korãnghe?<sup>f</sup>

### Ăl bare le evreenghe ni pakean ando Isus

<sup>22</sup> Pala kodoia ando Ierusalimo sas e sãrbãtoarea: o Ujimos le Templosko.\* Sas o ivend. <sup>23</sup> O Isus phirelas ande bar le Temploski ande Prispã le Solomonoski. <sup>24</sup> Kadea kã ăl bare le evreenghe kidineailes pã leste hai phenenas leske:

— Gi kana mudares amaro ilo? Phen amenghe te hakearas: tu san o Kristos?

<sup>25</sup> O Isus dinea len anglal:

— Phendem tumenghe hai ni pakean man. Ăl bukea kai kerav len me ando

\***10:22** Ăl manuş sãrbãtorinas o ujimos le Templosko, kã ando bãrş 164 angla o Kristoso sfinţosailos o Templo pala so ăl greci mahrisardesas les.

<sup>d</sup>**10:19** Ioan 7:43; 9:16    <sup>e</sup>**10:20** Ioan 8:52; 7:20

<sup>f</sup>**10:21** Salmi 146:8; Ioan 9:32-33    <sup>g</sup>**10:26** Ioan 8:47    <sup>h</sup>**10:27** Ioan 10:14

<sup>i</sup>**10:29** Ioan 14:28; 17:6    <sup>j</sup>**10:30** Ioan 17:11    <sup>k</sup>**10:34** Salmi 82:6

anav mîrã Dadesko, kadala phenen o ciacimos anda mande. <sup>26</sup> Dar tume ni pakean, anda kodoia kã ni sen anda mîrã brakhea.<sup>g</sup> <sup>27</sup> Mîrã brakhea aşunen katar muro glaso, hai me pringianav len hai on aven pala mande.<sup>h</sup> <sup>28</sup> Hai me dav len e viaţa veşniko. Hai nici ăk data ni va hasaona, hai konik ni va fîrdela len anda muro vast. <sup>29</sup> Muro Dad, savo dinea len manghe, si mai baro dã sea, hai koniva ni daştil te fîrdel len anda o vast le Dadesko.<sup>i</sup> <sup>30</sup> Me hai o Dad seam iekh.<sup>j</sup>

<sup>31</sup> Atunci ăl bare le evreenghe pale liles bar kaşte mudaren les. <sup>32</sup> O Isus dinea len anglal:

— But bukea lacea sikadem tumenghe katar o Dad. Anda savi andal bukea kadala mudaren man barãnţa?

<sup>33</sup> On phende leske:

— Na andak buki lacii mudaras tut barãnţa, hai andak hula, kã tu savo san manuş, kerdos Del.

<sup>34</sup> O Isus dinea len anglal:

— Nai ramome andã tumaro lil le krisako: «Me phendem: Sen devla?»<sup>k</sup> <sup>35</sup> Kana othe phendea lenghe «devla», kolenge kai dinea lenghe duma o kuvînto le Devlesko — hai e Skriptura ni daştil te avel kerdi khanceski — <sup>36</sup> tume phenen anda kova saves o Dad sfinţosardea les hai dinea les drom ande lumea: «Tu hulis», kã phendem: «Sem o Ciavo le Devlesko?» <sup>37</sup> Kana ni kerav ăl bukea mîrã

<sup>b</sup>**10:1** Ezekiel 34:1; Ieremia 23:1-3    <sup>c</sup>**10:9** Ioan 14:6; Efeseni 2:18